



# FOURTH REPORT OF GARC

## AUGUST, 2025

GUJARAT ADMINISTRATIVE  
REFORMS COMMISSION (GARC)

## TABLE OF CONTENTS

About Gujarat Administrative Reforms Commission (GARC) -.....	5
Executive Summary.....	6
1. Context.....	9
1.1 Committee composition across administrative levels: District, Taluka, and Panchayat .....	11
District Planning Board.....	11
Taluka Planning Committee: .....	13
Apno Taluko Vibrant Taluko (ATVT) Executive Planning Committee - .....	13
2. Grants, Schemes, and Programs:.....	14
2.1 Discretionary grants .....	15
2.2 Vikassheel Taluka Scheme grant .....	17
2.3 MLA Local Area Development Scheme grants.....	18
2.4 Special Grants for National Festivals.....	18
2.5 Apno Taluko Vibrant Taluko (ATVT) Scheme .....	20
ATVT Taluka Executive Committee grant - .....	20
ATVT Prant grant -.....	20
ATVT per Taluka grant -.....	21
ATVT Vikassheel Taluka grant -.....	22
Scheme-wise work limit -.....	22
2.6 Overview of Grants & Schemes channeled through the Planning Department.....	23
3. Challenges in multi-level planning in Gujarat .....	30
3.1 Duplication of Work .....	30
3.2 Manpower shortage and uneven workload distribution .....	30
3.3 Lack of periodic review for backward taluka's evaluation .....	32
3.4 Weak interdepartmental coordination in planning and execution of development projects .....	33



3.5 Strengthening Guidelines for Optimized Fund Utilization Based on Development Goals and Field Evidence ...	33
3.6 Absence of annual Planning calendar with dedicated timelines for project completion .....	34
<b>4. Recommendations</b> .....	<b>35</b>
Reform 1: Consolidation of Government Resolutions.....	35
Reform 2: Strengthening District-Level Planning through Constitutionally mandated DPC in Gujarat .....	37
Reform 3: Unified Taluka Planning Committee as single authority for selecting development works .....	38
Reform 4: Integrated Software System for transparency and efficiency in planning .....	41
Implementation Guidelines -.....	41
Reform 5: Rationalisation of Work Allocation and Cadre strength .....	42
Precedents from other states - .....	43
Implementation Guidelines -.....	44
Reform 6: Fixed Planning annual schedule for all development works.....	45
Precedents from other states - .....	45
Phase-wise Implementation Guidelines .....	46
Reform 7: Improved Monitoring & Accountability .....	50
Implementation Guidelines -.....	50
Reform 8: Strengthening process of identifying backward talukas through evidence-based dynamic method.....	52
Precedents from other states/districts -.....	55
Reform 9: Increasing budget allocation for Planning .....	57
Precedents from other states - .....	59
Implementation Guidelines -.....	59
<b>Annexures</b> .....	<b>60</b>
Annexure 1: New consolidated GR format .....	60
Annexure 2: Cowlaji committee's 44 backwardness parameters –.....	80
Annexure 3: 45 HDI-based indicators for backward talukas -.....	82





Annexure 4: Proposed staff increase in Gujarat Statistical Service cadre at district planning offices across the state ..... 85

Annexure 5: Proposed monitoring cell and composition of posts/cadre at District Planning Office to act as intermediary between District Planning Office and General Administration Department..... 87

Acknowledgements:..... 88

Special Note of Thanks ..... 89



## ABOUT GUJARAT ADMINISTRATIVE REFORMS COMMISSION (GARC) -

Administrative reforms in India have focused on transparency, efficiency, accountability and decolonization of the administrative structure and processes. As we mark 75 years since the adoption of the Constitution, we take pride in the constitutional framework and administrative systems that guide our nation. The robust administrative frameworks ensured the effective implementation of constitutional values and the delivery of public services. As we rapidly progress towards fulfilling the aim of Viksit Bharat @2047, the Government of Gujarat will leave no stone unturned to contribute to this goal.

Gujarat has been a role model of good governance and a forerunner in implementing key central government schemes. It has also pioneered many tech-enabled service delivery platforms and grievance redressal services like the SWAGAT Platform. In this Amrit Kaal and the leap towards a developed nation, Gujarat is dedicated to enhancing its state capacity to match the growing demands of modern society in response to the increasing demands placed on government departments and an ever-evolving governance landscape.

The formation of the Gujarat Administrative Reforms Commission (GARC) was announced in the Budget (2025-26) of the Government of Gujarat, on 20th February, 2025. Consequent upon this, within a week, the Government of Gujarat constituted the Gujarat Administrative Reforms Commission vide Government Resolution dated February 25, 2025, which includes the composition of the Commission, Terms of Reference, and the duration. The Gujarat Administrative Reforms Commission (GARC) has been established to implement comprehensive administrative reforms. This initiative aims to enhance the state's structural framework, work methodologies, and operational processes. It will fundamentally strengthen the state's administrative system's efficiency, effectiveness, and responsiveness to future needs.

The GARC aims to work closely with all stakeholders and derive insights for administrative reforms using a bottom-up approach through a series of Focus Group Discussions (FGDs). The FGDs will be conducted with all stakeholders, experts and field practitioners from General Administration, Health, Education, and Revenue Departments, among others.

The Gujarat Administrative Reforms Commission will adopt a whole-of-government approach and will deliberate on and provide recommendations regarding the following matters.:

- i. Administrative and Governance Structure
- ii. Rationalization of Manpower and Human Resources
- iii. Financial Management and Resource Optimization
- iv. Decentralization and Local Governance
- v. Technology and Innovations
- vi. Monitoring and Evaluation Structure



## EXECUTIVE SUMMARY

This report by the Gujarat Administrative Reforms Commission (GARC) examines the state of multi-level decentralised planning in Gujarat. It analyzes the existing framework, highlights key challenges, and proposes a series of recommendations to enhance efficiency, transparency, and grassroots development. The insights are drawn from a comprehensive review of current policies, grant utilization trends, and administrative structures.

### Context

Decentralised Planning in Gujarat has a long history with the introduction of Decentralised District Planning program in 1973. This was the beginning of the establishment of District Planning Boards. Following the 73rd and 74th constitutional amendments in 1992, multi-level planning in Gujarat was further strengthened with legislations that empowered district, taluka, and gram panchayat committees. The core idea was a "bottom-up" approach where local needs drive development, fostering participation and devolution of powers, functions, and funds. Gujarat's framework for multi-level planning involves various bodies like the District Executive Planning Committee, Taluka Planning Committee, and ATVT Executive Planning Committee. These bodies are responsible for consolidating plans and allocating resources.

The state budget allocation serves as a strategic gap-funding mechanism, with discretionary grants designed to allow flexibility. Key schemes supporting this include Discretionary Grants, the Developmental Taluka Scheme Grant, MLA Local Area Development Scheme Grant, Special Grants for National Festivals, and the Apno Taluko Vibrant Taluko (ATVT) scheme.

### Challenges

Gujarat's decentralised planning faces several systemic challenges that impede its effectiveness. An overview of grant utilization reveals significant issues like stagnant allocation, declining utilization, scheme-specific drops, accumulation of unspent funds, and sectoral imbalance. Additionally, there are multiple challenges with regards to interdepartmental coordination, manpower, allocation of work, and budget consideration. These are listed below:

- **Duplication of Work:** Multiple committees operating at the taluka level, with similar development goals and overlapping members, often select similar works for the same villages. This leads to redundant administrative processes, wasted time and energy, and an unbalanced development
- **Manpower Shortage and Uneven Workload Distribution:** There's a significant deficit in skilled personnel for planning and execution at both taluka and district levels.

- **Lack of Periodic Review for Backward Taluka Evaluation:** While 51 backward talukas receive special funding based on 45 HDI-based indicators, there's no regular review mechanism to assess their actual development. This absence encourages misrepresentation of development metrics to continue receiving funds.
- **Weak Interdepartmental Coordination:** The existence of various digital portals for tracking projects and finances means that departments work in silos. Lack of an integrated system at the taluka level leads to weak coordination for scheme and grant management.
- **Lack of Guidelines for Improved Fund Utilization:** Clear guidelines on eligible works under various schemes are missing, leading to inconsistent interpretation and implementation.
- **Absence of Annual Planning Calendar:** Projects often take 3-4 years to complete despite a provision for one-year completion, due to delays in grant approvals and fund releases. Delays also occur due to technical sanction approval procedures and work done by line departments.

To overcome these challenges and enhance decentralised planning in Gujarat, the report proposes the following key recommendations:

1

**The government may have one consolidated GR specifying all new provisions of multi-level Planning in Gujarat state.**

2

**The Government may consider issuing a suitable order or notification entrusting all district-level planning functions under various schemes and departments, to the respective District Planning Committee (DPC) in each district, thereby phasing out the parallel and now redundant District Planning Board (DPB) structure.**

3

**A unified Taluka Planning board may be set up in each taluka to oversee all development works in the area, and in the process reduce duplication of works, streamline administrative processes, and ensure balanced development of the region.**

4

**It is recommended that an integrated, GIS-based portal be developed for planning, approval and monitoring of all multi-level development works in Gujarat.**



5

The government may rationalise grants under the proposed Unified Taluka Planning Committee for optimum utilisation, and may undertake manpower recruitment or redeployment based on needs and priorities at the taluka and district level.

6

The government may introduce a fixed annual calendar for all Planning related activities, including initiating, tracking, and evaluating.

7

The government may streamline monitoring and accountability by having a robust performance evaluation system. Further, an award system can be devised to incentivise best performing District Planning Offices.

8

The state may develop a comprehensive, periodic review system of evaluation of backwardness of all talukas through a dynamic review process, and allocate resources as per the varying nature of development.

9

The budgetary allocation for statewide Planning may be increased to suit emerging needs and priorities, from current allocation of ₹1491 Crores to approximately ₹10,000 Crores over the next five years. With more allocation to Gram Panchayat, Taluka Panchayat, Zilla Panchayat and C&D class municipalities, bigger works can be taken through a tender-based process and allow for more need-based planning.



1. CONTEXT

Gujarat has a long-standing legacy of self-governance that predates even before the formation of the state in 1960, with village councils and panchayats & municipal administrations. Inspired by Mahatma Gandhi’s vision of *Gram Swaraj*, many villages in Gujarat had functioning panchayats managing local resources and community development well before national reforms. Balwant Rai Mehta committee in 1957, recommended the three-tier Panchayati Raj system which the state of Gujarat has adopted since its formation in 1960. While the state’s cooperative movements, such as the Amul dairy model, showcased locally driven economic planning. Gujarat was among the forerunner states to establish district-level planning boards and later taluka-level planning committees that included people’s representatives and officials from respective jurisdictions for planning and resource allocation. This strengthened grassroots decision-making to further make it more inclusive, participatory, and ensure context-sensitive development.

This strong foundation has enabled the state to consistently perform well and secure sixth position in the overall Indian Devolution of Powers framework, according to the latest Devolution Index 2024 prepared by the Indian Institute of Public Administration and the Ministry of Panchayati Raj, reflecting robust fiscal, administrative, and functional empowerment of local bodies. The state’s ongoing focus on participatory taluka and district planning, and emphasis on Gram Panchayat Development Plans (GPDs) demonstrate a clear vision to further deepen decentralized planning and improve local self-governance.

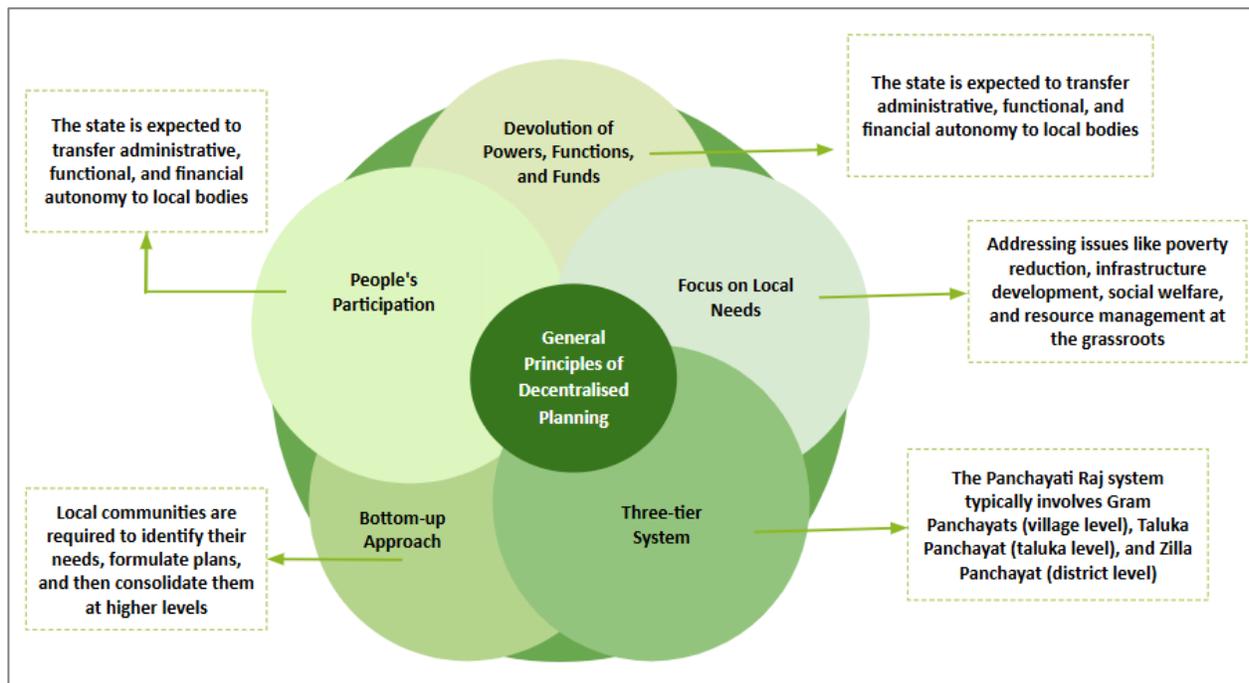


Figure 01: General Principles of Decentralised Planning

To strengthen this decentralised approach, the state budget makes provision for a strategic gap-funding mechanism that empowers district-level planning to prioritise local needs over centralised approaches. Gujarat’s discretionary grants for district planning are specifically structured (illustrated in Figure 02) to support this objective, providing flexibility and responsiveness in addressing local development priorities (discussed in detail in chapter 02).

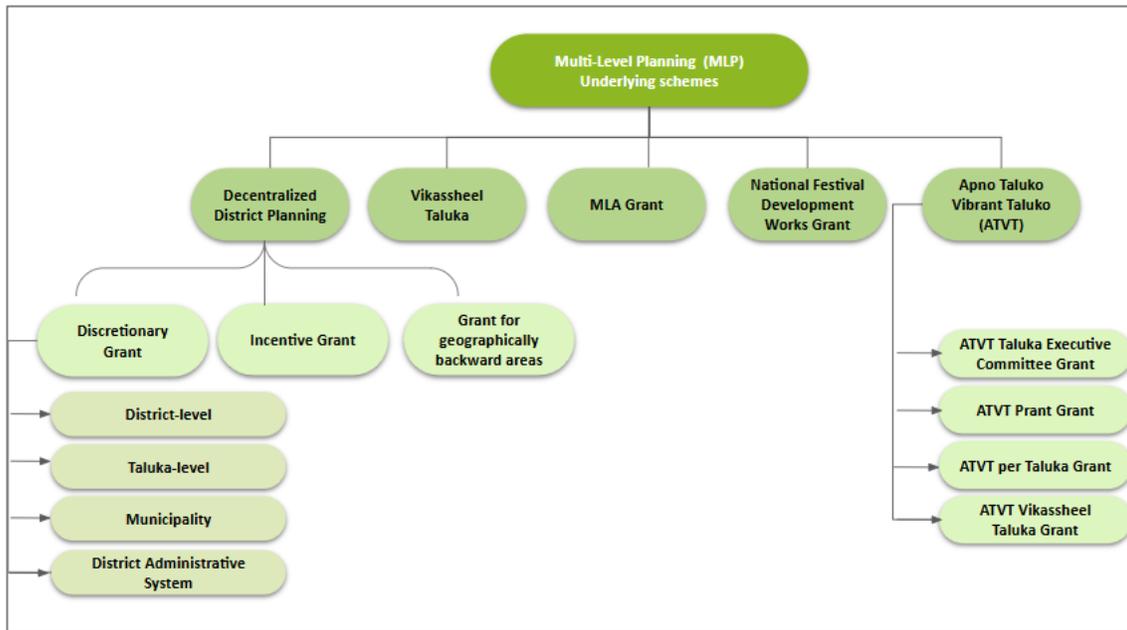


Fig. 02: Existing Framework of Multi-level Planning in Gujarat

The Decentralised District Planning Programme is based on the principle that roughly one-third (65:35) of the state plan outlay should be allocated to district-level schemes. Of this share, 80% supports broader district expenditures planned at State Level, while 20% is dedicated to gap funding. Within this 20%, 15% is reserved for discretionary planning (covering District, Taluka, Nagarpalika, and District Administration), and 5% is set aside for incentive-based planning. The funding which was earlier dynamic, is now a fixed component.

To advance Gujarat’s vision of moving from an early adopter to a national leader, the Gujarat Administrative Reforms Commission, through this report, aims to address persistent challenges in decentralised planning (see figure 03), aligning with the state’s evolving needs and priorities.



*Fig. 03: Challenges in decentralised planning*

Consequently, this report begins with an overview of Gujarat’s decentralised planning framework and its evolution over time, followed by an assessment of existing challenges and emerging opportunities for strengthening local governance and planning processes. It focuses on streamlining administrative processes, rationalising grants, strengthening local manpower, improving interdepartmental coordination, and harnessing digital innovations to make planning more inclusive and future-ready. These efforts aim to ensure that Gujarat not only preserves its strong legacy but also establishes new benchmarks in local self-governance and development outcomes for both the state and the nation.

## 1.1 COMMITTEE COMPOSITION ACROSS ADMINISTRATIVE LEVELS: DISTRICT, TALUKA, AND PANCHAYAT

Decentralised planning in Gujarat is supported by dedicated committees at the district, taluka, and panchayat levels, each with defined roles and responsibilities. This section outlines their composition and functions in supporting participatory and need-based development planning across the three levels.

### **DISTRICT PLANNING BOARD.**

The District Planning Board (DPB) plays a pivotal role in decentralised planning by consolidating Panchayat and Municipality plans into a unified district development plan. This plan details proposed projects, schemes, and resource allocations across sectors, aiming to drive integrated and inclusive growth, bridge the rural–urban divide, and strengthen grassroots participation. A closer look at its institutional structure and composition (illustrated in figure 04), will shed light on its representativeness and the roles and responsibilities of its stakeholders.



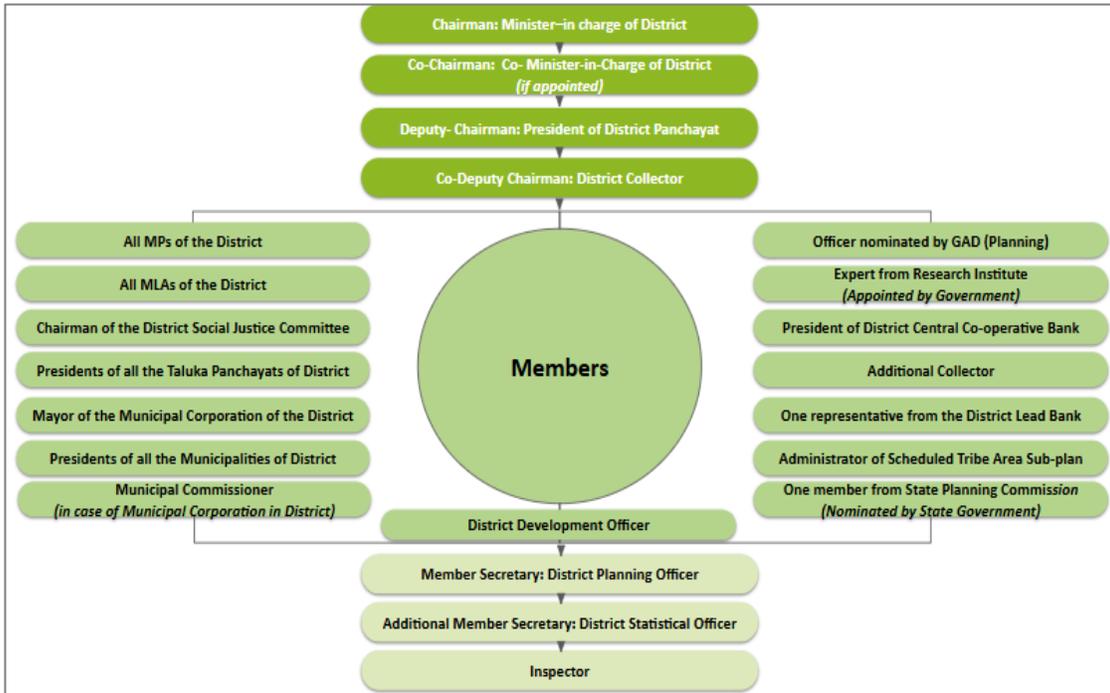


Fig. 04: Current composition of the District Planning Board

**District Executive Planning Committee:**

The Executive Planning Committee plays a key supportive role for the District Planning Board. It evaluates all funding proposals before they reach the Board to ensure alignment with state government guidelines, monitors scheme implementation, identifies bottlenecks, and recommends corrective actions. (Refer to figure 05 for composition.)

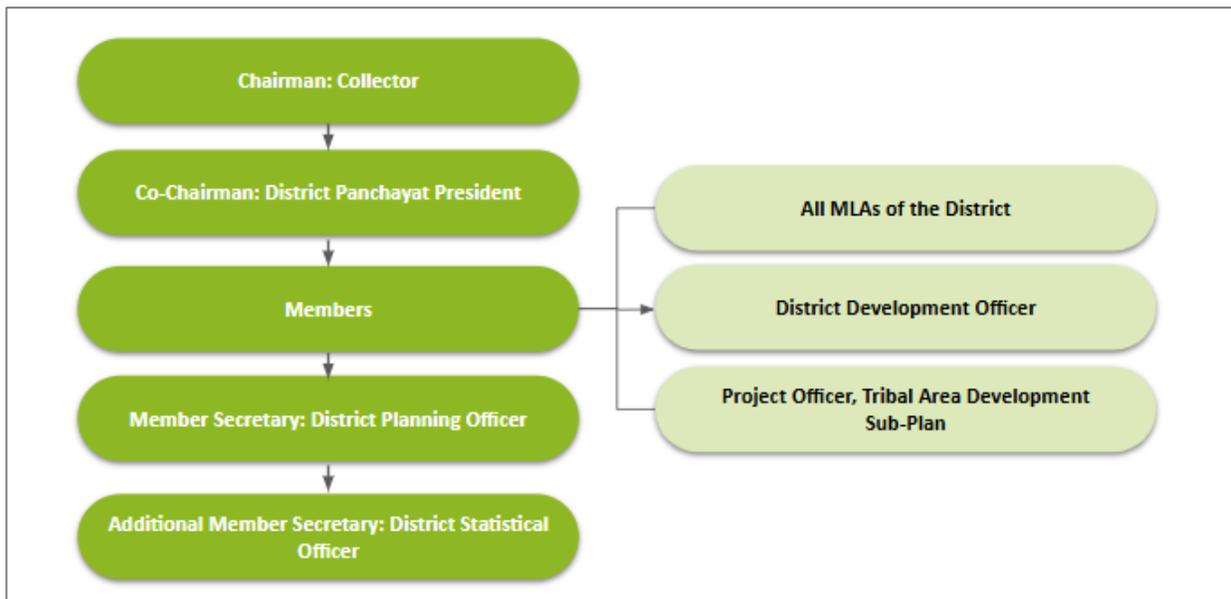
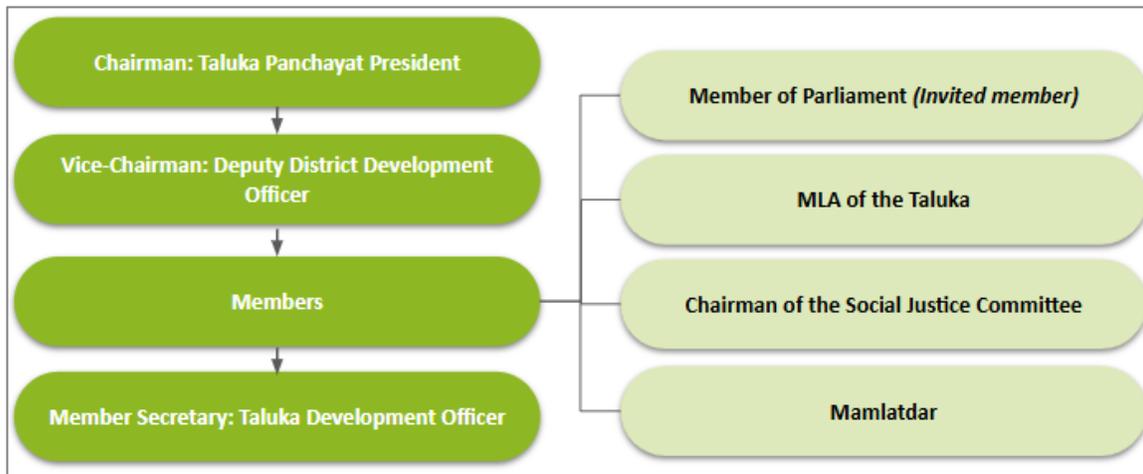


Fig. 05: Current composition of the District Executive Planning Committee

**TALUKA PLANNING COMMITTEE:**

Taluka Planning Committees are tasked with preparing proposals based on the urgent needs of villages within the available allocation and setting clear priorities. They also monitor the progress of works in the taluka through regular monthly meetings. The composition of the committee is illustrated in the figure 06 below:



*Fig. 06: Current composition of the Taluka Planning Committee*

**APNO TALUKO VIBRANT TALUKO (ATVT) EXECUTIVE PLANNING COMMITTEE -**

The ATVT Executive Planning Committee decides the list of works to be undertaken, prioritising villages lacking basic infrastructure and essential amenities, based on their village profiles. The committee focuses on identifying missing infrastructure links and prioritises works addressing minimum requirements and community-based gaps particularly in internal roads, sewage systems, solid waste management, and drinking water facilities. Only these four categories of works are taken up, strictly utilising government grants, with no use of public funds permitted. Figure 07 illustrates the composition of the ATVT Executive Planning Committee.

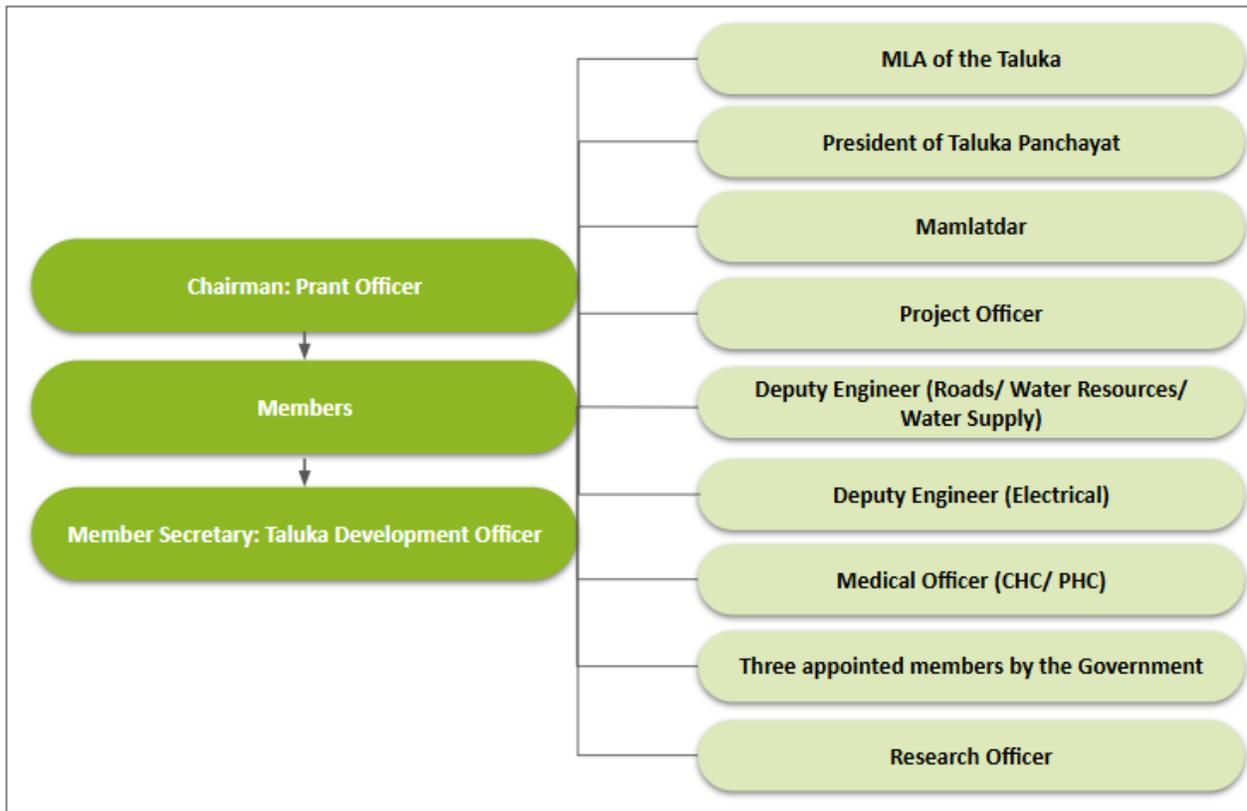


Fig. 07: Current composition of the ATVT Executive Planning Committee

## 2. GRANTS, SCHEMES, AND PROGRAMS:

Multi-level planning in Gujarat is enabled through targeted grants and schemes that strengthen local self-governance and promote participatory development. These funding mechanisms provide flexibility for urgent local priorities while also supporting planned development projects, area-based initiatives, and grassroots celebrations of national events. Key schemes include Discretionary Grants, the Developmental Taluka Scheme Grant, the MLA Local Area Development (MLA-LAD) Scheme Grant, Special Grants for National Festivals, and the Apno Taluko Vibrant Taluko (ATVT) scheme.

## 2.1 DISCRETIONARY GRANTS

Discretionary grants are allocations to carry out works related to the minimum level of required local priorities and small but essential collective development projects with basic facilities. Types of works covered under basic needs include - Rural roads, primary education, health, water supply, electrification, sanitation, and housing improvements. Non-basic needs cover afforestation, agriculture, small irrigation, soil conservation, animal husbandry, dairy farming, group development, and works related to Panchayati Raj institutions.

There are four main components of this grant, each with its separate head and budget -

a. **District level grant - ₹1.5 Crores per district:**

Types of works under this grant include roads between border talukas or villages, irrigation, water supply, drainage, electrification etc. linked with two or more talukas. There is a maximum limit of ₹15 lakhs for one work under this grant. (Refer fig. 08)

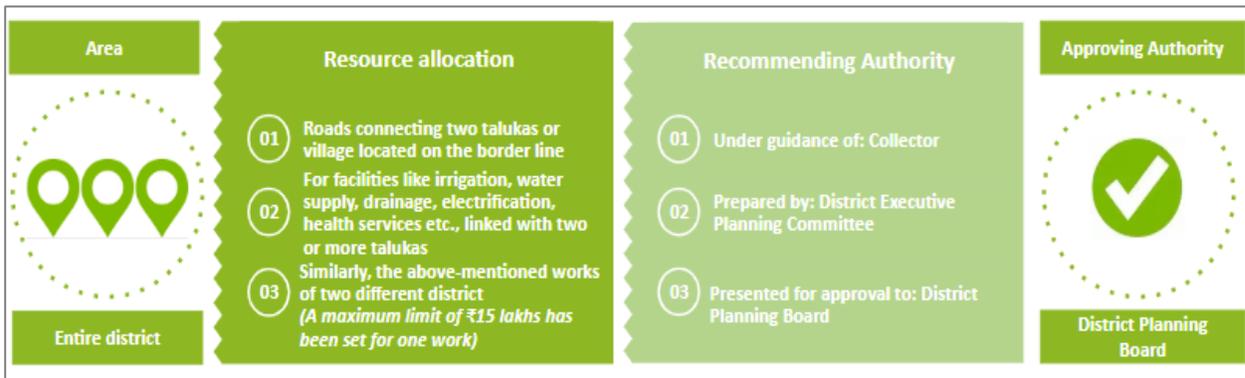


Fig. 08: District level grant

b. **Discretionary grant at the Taluka level:**

This grant has variable allocation for talukas on the basis of the number of villages within the taluka. Types of works include the same as District level, and also extend to non-basic needs like agriculture, land conservation, animal husbandry & dairy etc. (Refer fig. 09)

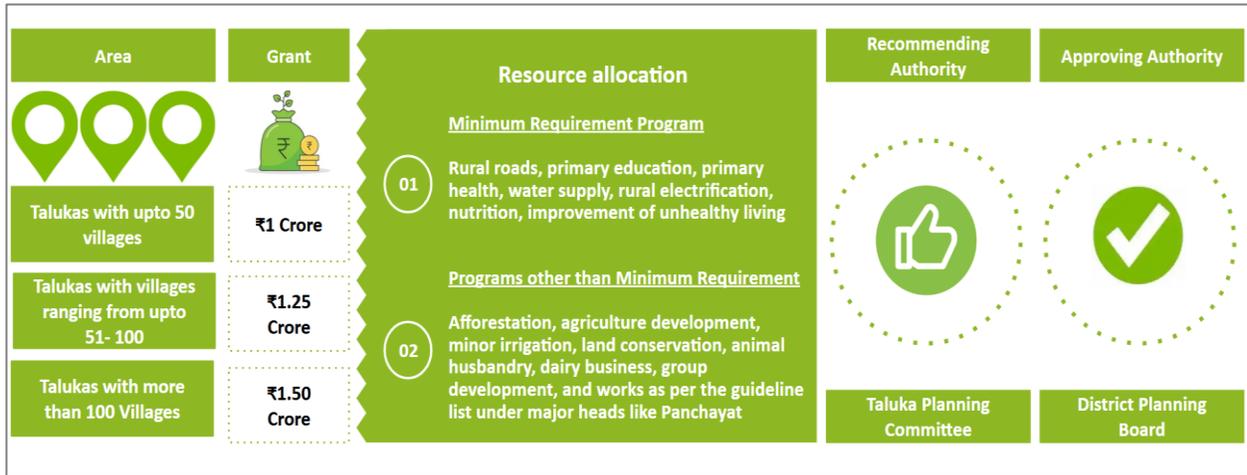


Fig. 09: Discretionary grant at taluka level

c. **Municipal Development works:**

Each municipality in the state is allocated a grant of ₹25 lakh. The approval process for these funds, along with the types of works they support, is illustrated in figure 10 below

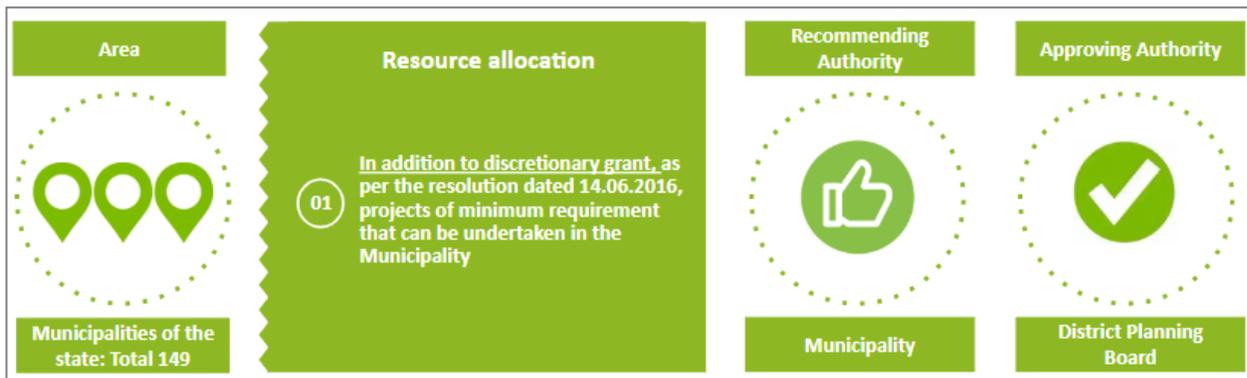


Fig. 10: Municipal development works

d. **District Administrative System:**

Under the District Administrative System, each district receives ₹1 crore, with ₹50 Lakh equally divided between the Collector and the District Development Officer.

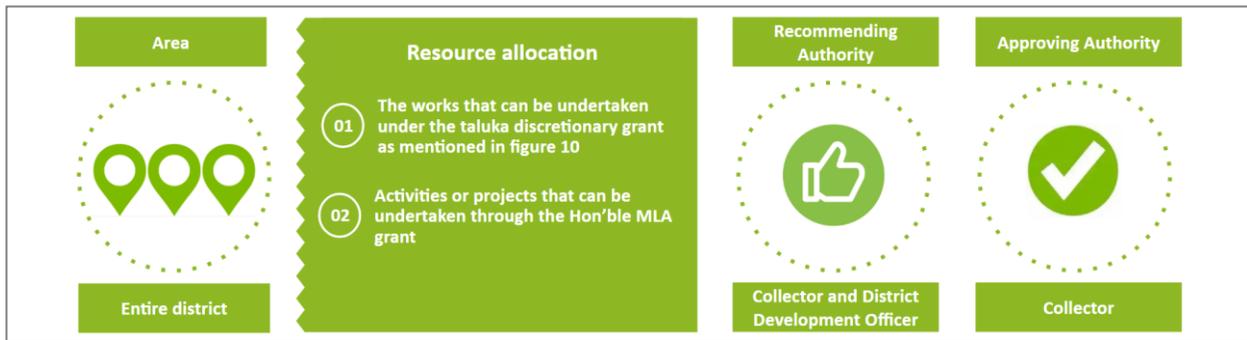


Fig. 11: District Administrative System

## 2.2 VIKASSHEEL TALUKA SCHEME GRANT

In 2004, Under the chairmanship of Shri VRS Cowlagi (Retd. IAS), the Cowlagi committee decided to relook at the changing nature of development in Gujarat state and studied backwardness of each of 225 talukas taking into account 44 different indicators and classifying a composite index of multiple talukas of the state. For this flagship scheme, a total of 51 talukas across 17 districts of Gujarat state which were weak on HDI parameters were declared as developing or vikassheel.

An allocation of ₹2 Crore per taluka is made for the development of the 51 talukas. The works under this scheme address deficiencies in four indicators - Basic needs, Poverty, Education, and Health.

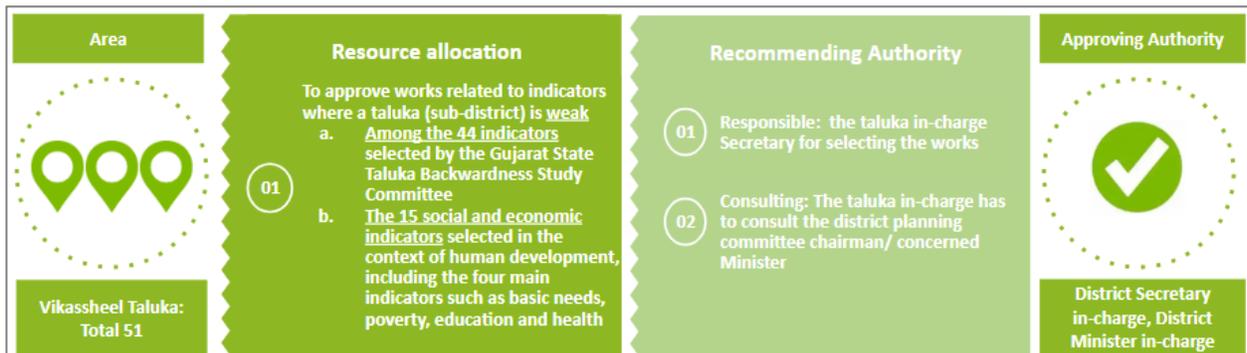


Fig. 12: Vikassheel taluka scheme grant

### 2.3 MLA LOCAL AREA DEVELOPMENT SCHEME GRANTS

The MLA Local Area Development (MLA - LAD) scheme in Gujarat is a state-funded initiative that enables Members of Legislative Assembly to recommend development works in their constituencies addressing local needs on the basis of suggestions from the elected representatives (Fig. 13).



Fig. 13: MLA Local Area Development scheme grant

The earlier annual allocation of ₹1.5 Crore for MLA LADS has now been increased to ₹2.5 Crore, as of April 2025. With this increased allocation, water conservation efforts are also now in focus.

### 2.4 SPECIAL GRANTS FOR NATIONAL FESTIVALS

Special grants are allocated to districts and villages on the occasion of national festivals to facilitate community development projects and uphold the dignity of these important days, namely 1st May - Gujarat Foundation Day, 15th August - Independence Day, and 26th January - Republic Day. These grants ensure that national identity, civic spirit, and communal harmony are promoted throughout the state, reaching even the most remote villages (Fig. 14).

Grant received through	Purpose	Gujarat Foundation Day 1st May (in ₹)	Independence day 15th August (in ₹)	Republic Day 26th January (in ₹)
<b>District Planning office</b>	For the development in urban areas with Municipalities	2.5 Crore	2.5 Crore	2.5 Crore
	For the development work of rural areas	2.5 Crore	2.5 Crore	2.5 Crore
	For the development work in areas with municipal corporations	2.5 Crore	2.5 Crore	2.5 Crore
	For the district where the district level celebration is held, ₹25 lakhs is allocated to the talukas within the district			
	For the taluka where the taluka level celebration is held, ₹5 Lakh is allocated to the villages in the taluka			

Fig. 14: Special grants for national festivals - Allocation

For grants allocated by the state across the three tiers, the funding is meant for HDI related works like Sanitation facilities, Anganwadi centres, Schools etc.

Areas	Resource allocation	Recommending Authority	Approving Authority
<p><b>A</b> Grant allocated for development during state level celebrations: Gujarat Foundation day (1st May); Independence day (15th August); Republic day (26th January) (Under the Collector)</p>	<p><b>01</b> Work related to Human Development Index (HDI) such as Drinking water, Sanitation, Health, Anganwadi (childcare centers), and Schools</p>	<p>For Municipalities - Collector For Rural areas - DDO For Corporations - Municipal Commissioner</p>	<p><b>In case of area A</b> Minister in-charge of the district; Principal Secretary (Planning); Secretary in-charge; District Collector; Committee of District Development Officers</p>
<p><b>B</b> Grant allocated for development during district level celebrations</p>			<p><b>In case of area B and C</b> Minister in-charge of the district; Secretary in-charge; District Collector; Committee of District Development Officers</p>
<p><b>C</b> Grant allocated for development of selected villages during taluka level celebrations</p>			

Fig. 15: Special grants for national festivals - HDI

### 2.5 APNO TALUKO VIBRANT TALUKO (ATVT) SCHEME

As part of decentralization, the state government, recognizing the taluka as a unit of development, has implemented the "Taluka Centric Approach" since the fiscal year 2010-11. The state government launched the "Apno Taluko Vibrant Taluko" Scheme for ensuring effective implementation of works at the taluka level. This scheme makes provision for the Prant Level Committee to be tasked with identifying essential works related to the basic needs of the public and the office of Prant Officer has been empowered to execute the planned work under the scheme. Based on the recommendations of the Cabinet Sub-Committee, works such as paving blocks in government Anganwadis (childcare centers), compound walls for primary schools and Anganwadis, and LED light installations in metropolitan municipalities, municipal areas, outgrowth areas, and rural areas have also been approved, expanding the scope of this scheme.

#### ATVT TALUKA EXECUTIVE COMMITTEE GRANT -

Area	Grant	Resource allocation	Recommending Authority	Approving Authority
 Talukas with upto 50 villages	 ₹1 Crore	Four main heads, in addition to the works of minimum necessity approved against discretionary grant 01 - Rural internal road - Drainage system - Solid waste disposal scheme - Drinking water scheme	 Taluka's ATVT Scheme Executive Committee	 Minister In-charge
Talukas with villages ranging from upto 51- 100	₹1.25 Crore			
Talukas with more than 100 Villages	₹1.50 Crore			

Fig. 16: ATVT taluka executive committee grant

#### ATVT PRANT GRANT -

A sum of ₹25 Lakh allocated per taluka for works proposed by gram sabhas or during Field visits of various Functionaries.

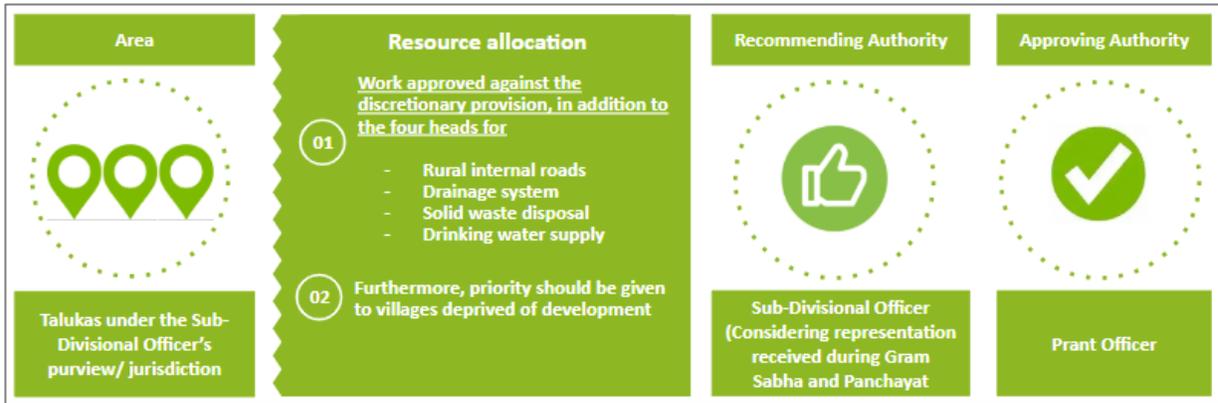


Fig. 17: ATVT Prant grant

ATVT PER TALUKA GRANT -

A sum of ₹25 Lakh, with similar provisions as above.

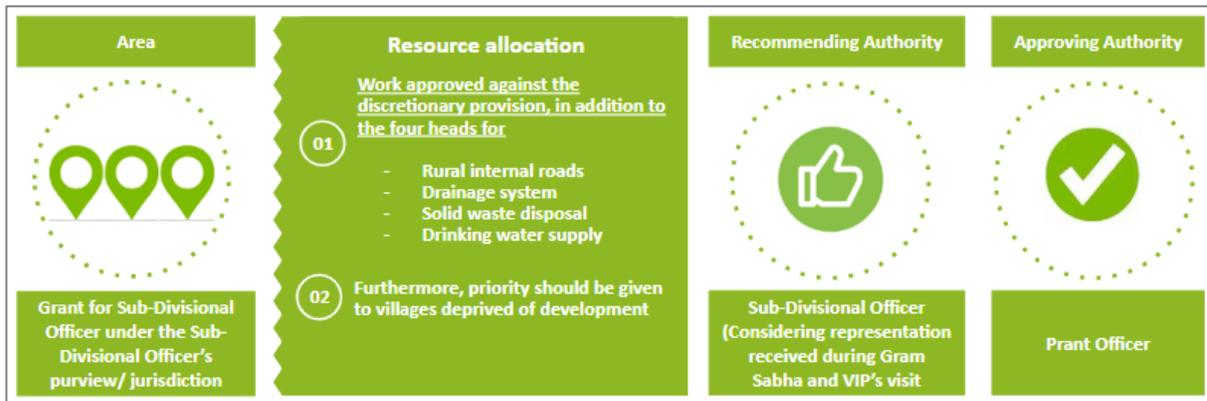


Fig. 18: ATVT per taluka grant

The above two grants can be utilised for works proposed during gram sabhas or Field visits of various functionaries, where Prant Officer can grant preliminary approval.

ATVT VIKASSHEEL TALUKA GRANT -

Works excluding Human Development Index (HDI) are proposed under decentralised district planning and approved as per the same procedure as above.



Fig. 19: ATVT Vikasheel Taluka grant

Allocation of ₹1 Crore per taluka can be made for development works under ATVT Vikasheel Taluka Yojana to raise the backwardness index of the concerned taluka under the above grant head.

SCHEME-WISE WORK LIMIT -

The scheme-wise work limit for all the schemes of decentralised planning is presented below.

Schemes	Minimum limit per work (in ₹)	Maximum limit per work (in ₹)
<b>Scheme-wise details under the decentralized District Planning Program</b>		
<b>01</b> Discretionary Provisions A. Taluka Discretionary Grant B. Collector's Grant (District Administration) C. District Level Discretionary Grant	N/A	From A to C: 15 Lakhs (In some cases different prescribed limit as per work)
<b>02</b> Incentive Provisions	N/A	15 Lakhs
<b>03</b> Geographically Backward Area	N/A	15 Lakhs
<b>Others</b>		
<b>04</b> MLA Fund	N/A	Generally 5 Lakhs (In some cases different prescribed limit as per work)
<b>05</b> Vikasheel Taluka	N/A	No limit
<b>06</b> National Festival	2 Lakhs	25 Lakhs
<b>07</b> ATVT Scheme	N/A	5 Lakhs

Fig. 20: Scheme-wise work limit

## 2.6 OVERVIEW OF GRANTS & SCHEMES CHANNELED THROUGH THE PLANNING DEPARTMENT

While the previous section was meant to give an introduction into the kinds of funds that contribute towards fulfilling development goals in multi-level planning, this section presents some data on schemes and grants across the past few years to get a perspective on allocation and utilization.

To start with, below is a table with an overview of the scheme-wise grant allocation and approval for the past five years

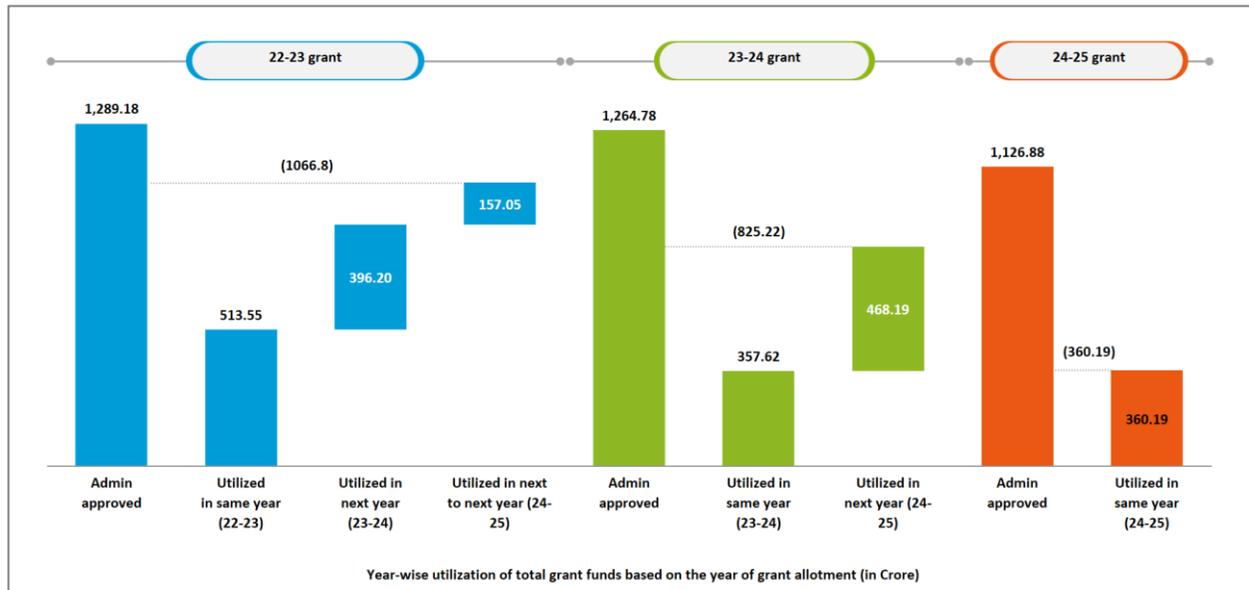
Amount (In Crore ₹) [As on June 2025]										
Scheme Name	2020-21		2021-22		2022-23		2023-24		2024-25	
	Total grant allocated	Total grant approved								
Discretionary	413.09	413.03	413.09	414.20	413.34	413.74	413.84	408.79	414.34	387.90
Incentive	8.13	6.06	8.13	7.57	8.13	7.78	8.13	7.19	8.13	6.53
Geographically Backward Area	5.29	5.26	5.29	5.31	5.29	5.24	5.29	5.19	5.29	5.24
MLA Fund	0.00	0.00	273.00	273.43	273.00	270.04	273.00	250.26	273.00	190.37
Vikassheel Taluka	100.00	100.50	100.00	101.37	100.00	100.91	102.00	101.19	102.00	76.77
ATVT	417.25	414.50	446.25	444.84	446.50	446.13	448.00	444.83	448.00	432.18
National Festival	0.00	0.00	52.75	46.86	52.65	45.33	57.60	47.33	47.50	27.90
<b>Total</b>	<b>943.75</b>	<b>939.34</b>	<b>1298.50</b>	<b>1293.57</b>	<b>1298.90</b>	<b>1289.18</b>	<b>1307.85</b>	<b>1264.79</b>	<b>1298.25</b>	<b>1126.88</b>

Table 01: Consolidated grant allocation and approved figures



Total allotted grant of Rs. 1298 Cr in FY 24-25 is same as that in FY 21-22, 22-23 and a slight increase 23-24, displaying no significant increase in the span of four years. The split of grants between schemes has also remained similar across the past four years. (Table 01)

**Year-wise utilization of total grant funds based on the year of grant allotment (in Crore) [As on June 2025]**



*Fig. 21: Three-year fund utilization (Total Planning budget)*

When analysing the year-wise utilization of grant funds based on the year of grant allotment (Fig 21), a declining trend is observed in same-year spending. Out of the total ₹1,299 crore grant allotted in 2022-23, approximately 40% (₹513.55 crore) was utilized within the same year, while around 30% (₹396 crore) was spent in the following year (2023-24). In contrast, for the ₹1,298 crore grant allotted in 2024-25, only about 27% (₹360 crore) was utilized within the year of allotment. This reflects a decline of nearly 33% in the rate of same-year grant utilization and highlights a growing trend of delayed spending, indicating increasing aging of allotted grants over time.

Regardless of the grant year they originate from—there is a significant decline in total fund expenditure, dropping by approximately 24% from ₹1,218 crore in 2022-23 to ₹922 crore in 2024-25 (figure includes National Festival grant as well). At the same time, annual grant approvals continue to remain the same of around ₹1,300 crore (in 2024-25). If the current pace of fund utilization does not increase substantially, it could lead to an accumulation of unspent funds over time.

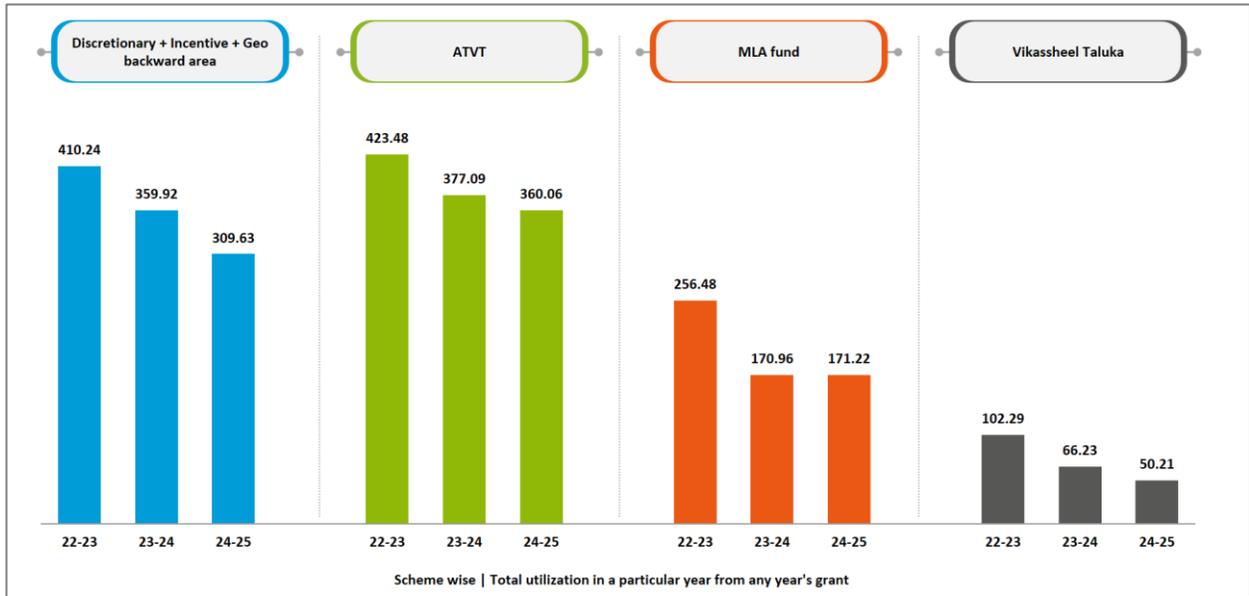


Fig. 22: Visual representation of declining grant utilization [As on June 2025]

STATUS OF EXPENDITURE AND UTILISATION IN % (TILL JUNE 2025)

Year	Total Grant Allocated (₹ Cr)	Actual Expenditure (₹ Cr)	% Utilized
2022-23	1298.90	1099.99	84.7%
2023-24	1307.85	897.77	68.6%
2024-25	1298.25	550.84	42.4%

Table 04 (a): Current status of overall Expenditure Efficiency (% of Grant utilized)

Looking at the above table, it can be seen that the percentage of grant utilization sees a declining trend in the previous years and leading to the most recent. This means that fund utilization has a multi-year cycle, and development works are taking longer to complete.

Scheme Name	2022-23	2023-24	2024-25
Discretionary	85.0%	71.9%	48.6%
Incentive	89.5%	67.9%	47.5%
Geographically Backward Area	83.3%	73.5%	53.5%
MLA Fund	85.1%	62.0%	28.0%
Vikassheel Taluka	83.3%	57.4%	17.1%
ATVT	86.9%	76.6%	54.2%
National Festival	63.2%	39.1%	12.2%

Table 04 (b): Scheme-Wise Utilization (% of Grant Allocated)

All project categories observed a decline in the amount of funds utilized for the development projects, as seen in table 04 (b).

Sr. No.	Sector	Amount (Rs. In Crore)									
		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24		2024-25	
1	Road, Pathway, Paver-block and Foot-path	384.14	40.89%	471.61	36.46%	536.69	41.63%	536.21	42.40%	480.33	42.62%
2	Water resources	110.75	11.79%	143.41	11.09%	148.55	11.52%	134.37	10.63%	123.26	10.94%



Sr. No.	Sector	Amount (Rs. In Crore)									
		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24		2024-25	
3	Education	94.22	10.03%	103.33	7.99%	136.98	10.63%	131.79	10.42%	115.55	10.25%
4	Sanitation and drainage	112.65	11.99%	124.86	9.65%	131.35	10.19%	128.02	10.12%	110.52	9.81%
5	Soil Protection	54.83	5.84%	52.84	4.08%	63.99	4.96%	64.83	5.13%	58.32	5.18%
6	Infrastructure facilities in the cemetery	47.12	5.02%	52.36	4.05%	57.81	4.48%	56.52	4.47%	57.97	5.14%
7	ICDS related	27.83	2.96%	22.39	1.73%	28.64	2.22%	41.31	3.27%	31.39	2.79%
8	Electrification	13.16	1.40%	23.77	1.84%	31.45	2.44%	28.49	2.25%	29.81	2.65%
9	Health	22.06	2.35%	187.79	14.52%	27.11	2.10%	24.34	1.92%	24.03	2.13%
10	Labour welfare	5.49	0.58%	12.5	0.97%	20.25	1.57%	22.15	1.75%	20.64	1.83%
11	Other development works	15.86	1.69%	27.09	2.09%	22.18	1.72%	18.46	1.46%	16.65	1.48%
12	Local development	15.48	1.65%	22.75	1.76%	27.48	2.13%	19.98	1.58%	15.44	1.37%
13	Irrigation	9.21	0.98%	8.69	0.67%	11.55	0.90%	10.45	0.83%	14.76	1.31%
14	Community Development and Panchayats	5.8	0.62%	15.66	1.21%	15.81	1.23%	16.65	1.32%	14.09	1.25%
15	Animal Husbandry	2.39	0.25%	1.33	0.10%	2.89	0.22%	2.2	0.17%	5.63	0.50%
16	Public Transportation	1.35	0.14%	4	0.31%	5.74	0.45%	6.73	0.53%	3.91	0.35%
17	Sports Related	2.13	0.23%	8.71	0.67%	10.06	0.78%	6.58	0.52%	2.67	0.24%



Sr. No.	Sector	Amount (Rs. In Crore)									
		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24		2024-25	
18	Forestation	0.68	0.07%	1.05	0.08%	1.17	0.09%	2.55	0.20%	0.85	0.08%
19	Non-conventional Energy sources	1.51	0.16%	0.6	0.05%	0.67	0.05%	1.06	0.08%	0.52	0.05%
20	Agriculture	6.87	0.73%	7.15	0.55%	7.89	0.61%	10.73	0.85%	0.34	0.03%
21	Dairy development	3.75	0.40%	0.98	0.08%	0.52	0.04%	0.68	0.05%	0.2	0.02%
22	Women and Backward Classes Welfare	0.1	0.01%	0.05	0.00%	0.1	0.01%	0.03	0.00%	0.01	0.00%
23	Rural and small industries	1.96	0.21%	0.64	0.05%	0.27	0.02%	0.45	0.04%	0	0.00%
24	Tourism	0.01	0.00%	0	0.00%	0.02	0.00%	0.26	0.02%	0	0.00%
	<b>Total</b>	<b>939.34</b>		<b>1293.57</b>		<b>1289.18</b>		<b>1264.79</b>		<b>1126.88</b>	

Table 05: Consolidated data for sector wise split of approved grants

Roads, Pathways, and Footpath projects continue to amass the largest share of funds allocated among the development projects. The government invests significantly more resources in long term projects like roads, water resources and sanitation than compared to projects like health and education. (Fig. 23). The data visualisation is as below -

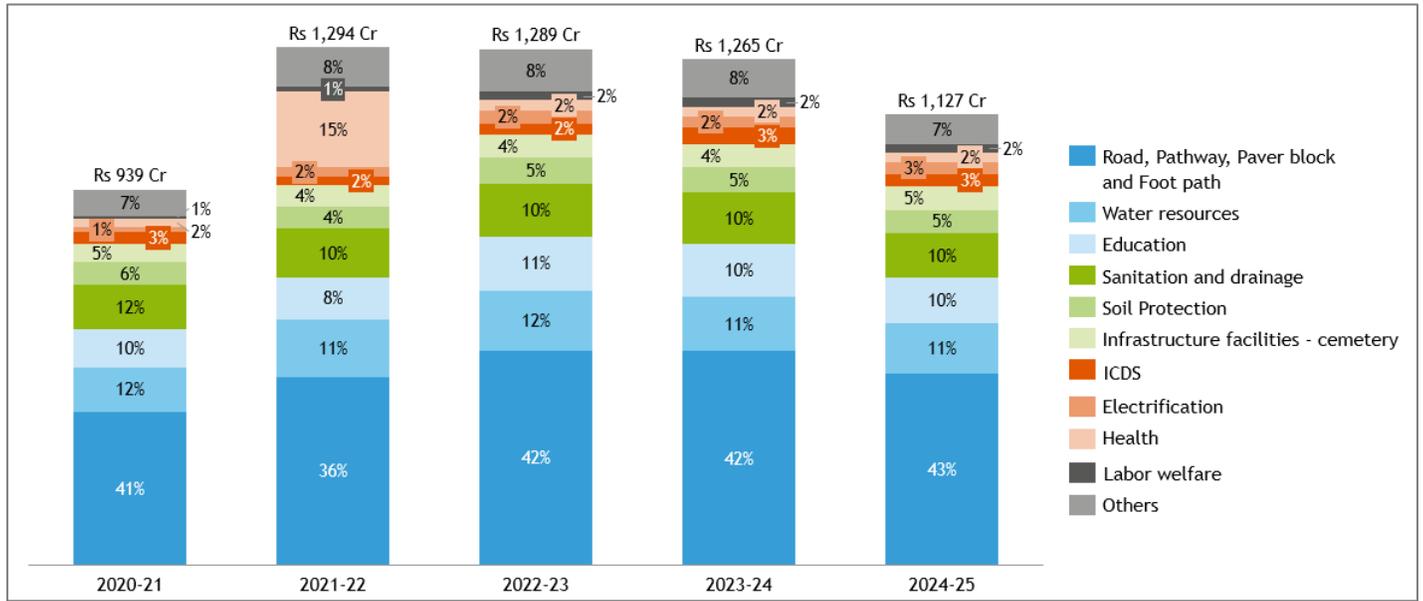


Fig. 23: Grants across sectors in percentage

### 3. CHALLENGES IN MULTI-LEVEL PLANNING IN GUJARAT

In Gujarat's pursuit of effective multi-level planning, various systemic complexities often emerge. While the administrative setup for development works is robust, there are significant hurdles in practical implementation of multiple schemes that have distributed grants and various approval authorities. There are limitations with respect to availability of manpower, particularly concerning the availability of skilled personnel for effective planning, execution, and oversight at the grassroots level.

Furthermore, the efficacy of local bodies is often hampered by issues surrounding grant utilization, where challenges in financial management, timely allocation, and absorptive capacity can impede the intended developmental impact. Compounding these issues are pervasive administrative delays, which can slow down crucial project approvals and implementation cycles. The risk of duplication of work across different administrative tiers or overlapping schemes also poses a challenge, leading to inefficiencies and suboptimal resource deployment. Finally, the effective integration and technology adoption in planning and monitoring processes remain a critical area for improvement, often lagging behind the pace required for modern, transparent, and data-driven governance.

#### 3.1 DUPLICATION OF WORK

Under multi-level planning, for selecting similar development works at the rural level, it is seen that there is duplication and/or overlapping of works. This happens when separate committees have the responsibility of carrying out planning for the same villages, but various development works are chosen at different times by these separate committees at the taluka level. Under different heads, physical infrastructure and social infrastructure (HDI related) projects are expected to be carried out. Due to various committees having similar development goals, there is potential duplication of work which leads to increased administrative processes with wastage of time and energy.

Due to duplication of work, comprehensive or balanced development of the village does not occur. With the convergence of similar works, various schemes of Taluka Panchayats and Gram Panchayats, such as MNREGA, Finance Commission's grant in aid, MLA and MP grants, 15% discretionary provisions, more balanced regional development can be ensured. Also, development is mostly centered around creation of physical infrastructure, which receives more attention as development, while social infrastructure pertaining to social indicators needs to be given more attention.

#### 3.2 MANPOWER SHORTAGE AND UNEVEN WORKLOAD DISTRIBUTION

Manpower shortage is a pressing concern for planning and execution of projects at the taluka and district level. For example, in the preparation of Village Development Plan, there are provisions to provide technical assistance or financial budget estimating in the form of trained experts, who can make recommendations as per needs and data-backed evidence. However, these provisions are not taken into account in an adequate manner.



Workload distribution for field personnel also needs a comprehensive relook. At present, out of 248 Talukas, the total sanctioned strength of Assistant Engineer/Additional Assistant Engineer is 571. Out of which 435 posts (76%) have been filled and 24% Posts are vacant. So, at taluka Level, one A.E./A.A.E. looks after approximately 54 villages and they monitor approximately 750 works worth 12 Crore every year. Because of this exorbitant load, monitoring and completion of each work becomes difficult.

Under the ATVT scheme, the establishment under the Prant Office, including sanctioned, filled and vacant position is shown in figure 24 below.

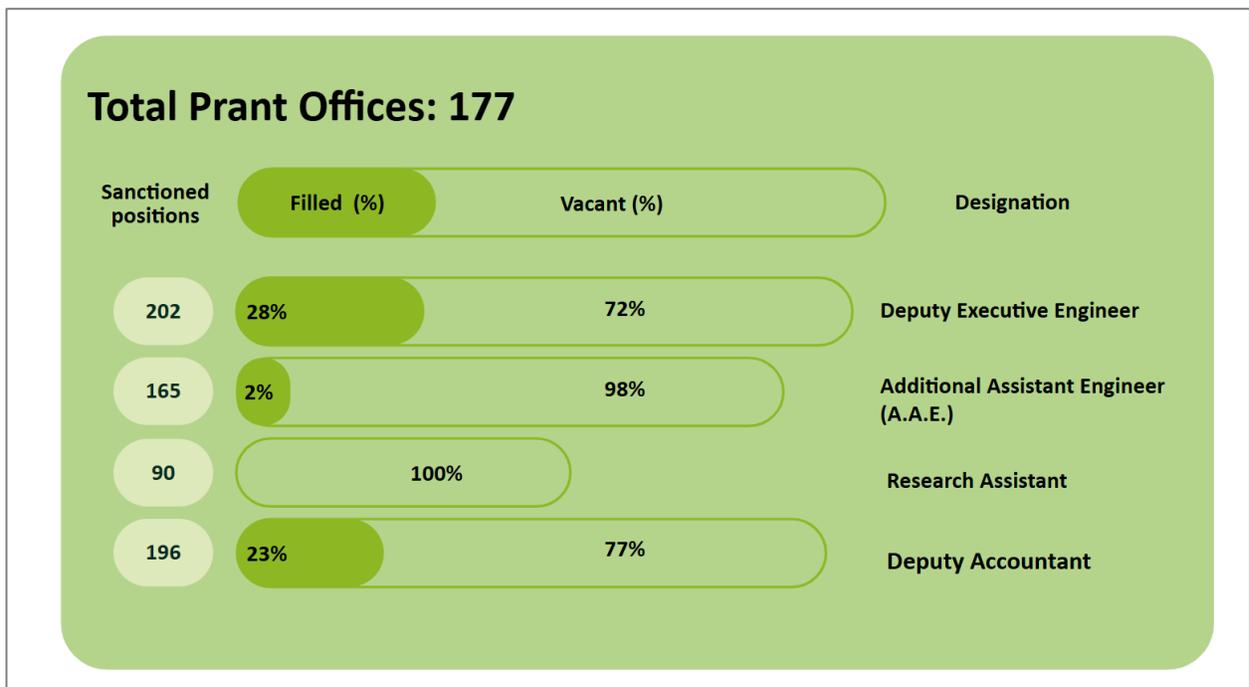


Fig. 24: Vacancies in technical posts in Prant Offices

As can be seen, there is greater imbalance between sanctioned posts and actual filled posts of various cadres under Prant Officer.

Further, Development work grants are allocated by the General Administration Department (Planning), and the district planning officer reviews the work. However, the implementation of ATVT development works is carried out by the Prant Officer (Revenue). With different authorities for allocation and implementation, challenges arise.

In the areas of Ahmedabad, Surat, and Vadodara Municipal Corporations, the entire process of planning works for the grants of MPs and MLAs (Ahmedabad-14, Surat-9, Vadodara-4, Rajkot-3) is carried out by Municipal Corporation officials. However, there is a possibility of inconsistency in the preliminary approval, administrative approval, and grant allocation process for planning-related works by the district planning officer of the same districts. This can lead to administrative problems because the nature of work is disproportionate between larger and smaller districts with no additional manpower where more development works are carried out.

There is a need to restructure the establishment of district planning offices keeping in mind the geographical conditions of all districts and the amount of financial provision in the district. For example, under the MPLADS scheme, 26 Lok Sabha and 11 Rajya Sabha MPs are allocated a grant of ₹5 crore annually. All work related to preliminary approval, administrative approval, grant allocation, and monitoring of these works is carried out by the District Planning Office. Since Rajya Sabha MPs can select any district in Gujarat as a nodal district, larger districts like Ahmedabad often handle grant work for 6 to 7 MPs, while other districts handle work for 1 or 2 MPs.

### 3.3 LACK OF PERIODIC REVIEW FOR BACKWARD TALUKA'S EVALUATION

Keeping in mind the socio-economic balanced development of the state, the Government of Gujarat has constituted various committees from 1971 to 2004 to identify backwardness at the taluka level. A brief overview of these committees is illustrated below:

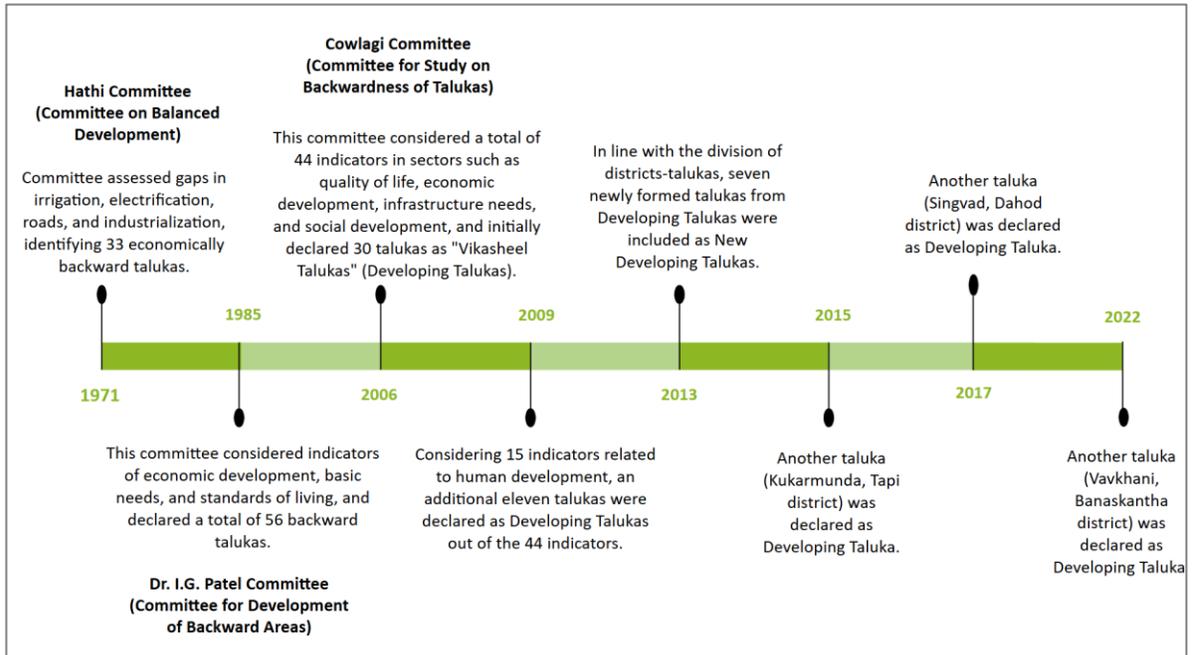


Figure 25: Overview of committees on development of backward areas

Over time, Gujarat evolved its approach to identifying backward areas, starting with economic and infrastructure gaps (1971), expanding to living standards and basic needs (1985), and later adopting a broader 44-indicator framework covering quality of life and social development (2006). Subsequent reviews added talukas based on human development and administrative changes, culminating in 51 talukas across 17 districts being declared as Developing or Vikassheel Talukas under the flagship scheme.

The 44 parameters recommended by the Cowlagi Committee in 2006 laid a strong foundation for assessing development needs at that time. Since then, Gujarat has made remarkable progress across many of these indicators, with several areas now reaching saturation. This progress presents an opportunity to update the framework to better reflect current realities, including evolving demographics, migration patterns, and local development dynamics. A more flexible, data-driven, and forward-looking approach will help ensure that rankings are aligned with present needs and guide more effective, targeted interventions.

### 3.4 WEAK INTERDEPARTMENTAL COORDINATION IN PLANNING AND EXECUTION OF DEVELOPMENT PROJECTS

Focused efforts for coordination between departments for planning and implementing development projects is the need of the hour. While there are different taluka level committees, in the absence of an integrated taluka level coordination system with all information regarding development works i.e. schemes, budgets, progress status, various departments and planning bodies might take up the same kind of work in different taluka level committees. This leads to siloed decision-making when development goals are of common nature within talukas. There is an immediate need to consolidate available resources to facilitate integrated planning for taluka level development.

### 3.5 STRENGTHENING GUIDELINES FOR OPTIMIZED FUND UTILIZATION BASED ON DEVELOPMENT GOALS AND FIELD EVIDENCE

While the overall budget for development schemes has remained steady in recent years, there is significant scope to enhance the impact of available resources through clearer guidelines and streamlined procedures. Establishing a well-defined list of eligible works, aligned with specific development goals and informed by evidence from the field, can help ensure greater uniformity and focus in planning and execution across districts.

Within the District Planning Board, the introduction of structured criteria for prioritising works based on measurable development outcomes, along with simplifying and harmonising approval processes, can accelerate decision-making and strengthen accountability. These measures would enable funds to be channelled more effectively towards high-priority projects, ensuring that investments address the most critical needs identified at the local level and deliver tangible improvements in line with the State's development vision.



### 3.6 ABSENCE OF ANNUAL PLANNING CALENDAR WITH DEDICATED TIMELINES FOR PROJECT COMPLETION

Despite provision for project completion in one year, it has been observed that it sometimes takes up to 3-4 years for projects to be completed. Delays in projects are also attributed to delays in obtaining approvals for grants and subsequent delays of release in funding. With no fixed timelines in place, project starting and ending becomes arbitrary with reduced accountability.

As seen in fig. 21 of section 2.7 of this report, when analyzing the year-wise utilization of grant funds based on the year of grant utilisation, a declining trend is observed in same-year spending. Out of the total ₹1,299 crore grant allotted in 2022-23, approximately 40% (₹513.55 crore) was utilised within the same year, while around 30% (₹396 crore) was spent in the following year (2023-24). In contrast, for the ₹1,298 crore grant allotted in 2024-25, only about 27% (₹360 crore) was utilised within the year of allotment. This reflects a decline of nearly 33% in the rate of same-year grant utilization and highlights a growing trend of delayed spending, indicating increasing aging of allotted grants over time.

When project timelines are not specified, there is less accountability when funds have already been allocated and work has begun. This further strengthens the need for a proper planning calendar that will guide not only schedule of works but also utilization of funds.



#### 4. RECOMMENDATIONS

Based on the analysis of the existing decentralised planning framework, this chapter presents key recommendations to strengthen administrative processes and promote participatory governance, aimed at realising the full potential of decentralised planning in Gujarat.

##### REFORM 1: CONSOLIDATION OF GOVERNMENT RESOLUTIONS

For guiding Decentralised District Planning, one GR is proposed which will specify all kinds of development works that can be taken up, also specifying negative provisions wherever feasible that mention what kind of works cannot be taken up, so as to ensure clarity. This can also include a specific format for work proposals including details of the work, its necessity, potential utility, and specific location. The GR will also include a clear directive on timelines, committees and increasing monetary limit per project and implementation procedure. The government may also decide the works to be given on a priority basis.

There are a total of five different components under the decentralised district planning scheme having multiple sub-components. These schemes have two broader kinds of mandate for creating infrastructure via gap funding which includes physical infrastructure and the other include infrastructure which aids in improving social infrastructure. So, all the above five different components can be regrouped into two broader components and the grants allocated under different components can be clubbed into the newly created two broader components.

The GR may specify standardized procedures for project proposal submission, technical and administrative sanctions, procurement, and financial reporting across all development works managed by the Unified Board. In order to reduce administrative burden and delays, the GR may highlight only minimum necessary documentation requirements, moving towards a paperless system where feasible.

**Micro Recommendation:** For the same kind of works, approval mechanisms will apply to all sanctioned works apart from those works sanctioned under MLA Local Area Development Scheme.

Strict adherence to the fixed annual planning schedule (Discussed in detail in reform 6 in this report) will be emphasised in the GR to ensure that all phases of planning, approval, and fund allocation are completed within stipulated timelines, significantly reducing delays in project initiation. The format of the consolidated GR is provided in Annexure 1 of this report.



**Recommendation 4.1:** The government may have one consolidated GR specifying all new provisions of multi-level Planning in Gujarat state.



## REFORM 2: STRENGTHENING DISTRICT-LEVEL PLANNING THROUGH CONSTITUTIONALLY MANDATED DPC IN GUJARAT

As per Article 243ZD of the Constitution of India, every State is required to constitute a District Planning Committee (DPC) at the district level to consolidate the development plans prepared by Panchayats and to prepare a draft development plan for the district as a whole. In line with this constitutional requirement, the Government of Gujarat enacted the Gujarat District Planning Committees Act, 2008, which provides for the composition, powers, and functions of DPCs. The DPC is a representative body with not less than four-fifths of its members elected from among the elected members of Panchayats and Municipalities in the district.

Accordingly, DPCs have now been constituted in most districts of Gujarat, and their composition includes elected representatives, the District Collector, District Development Officer, District Planning Officer, and subject matter experts, as defined under Section 3 of the Gujarat DPC Act. Rules under the Act were notified in 2016, and subsequent government orders have outlined the number of members from District Panchayats and Municipalities for each district.

However, it is important to note that despite the establishment of DPCs, an executive committee called the District Planning Board (DPB) continues to function in all districts. The District Planning Board (DPB), constituted as an administrative mechanism since the 1980s, has played a significant role in coordinating developmental efforts at the district level. However, with the enactment of the 73rd Constitutional Amendment and the subsequent establishment of District Planning Committees (DPCs) as representative and statutory bodies, there is now an opportunity to align district-level planning processes more closely with the constitutional vision of democratic decentralization.

Given that the DPCs are constitutionally mandated, representative, and backed by law, while the DPBs are executive arrangements with no such backing, it is both logical and legally appropriate that the planning and coordination functions currently undertaken by the DPB be formally entrusted to the DPC in each district. This shift will not only ensure compliance with the constitutional mandate but also strengthen participatory and decentralized planning at the district level.

**Recommendation 4.2:** The Government may consider issuing a suitable order or notification entrusting all district-level planning functions under various schemes and departments, to the respective District Planning Committee (DPC) in each district, thereby phasing out the parallel and now redundant District Planning Board (DPB) structure. This would bring greater legitimacy, accountability, and participatory governance to the district planning process in Gujarat, in true spirit of the 73rd Constitutional Amendment.

**REFORM 3: UNIFIED TALUKA PLANNING COMMITTEE AS SINGLE AUTHORITY FOR SELECTING DEVELOPMENT WORKS**

For selecting similar development works at the rural level under various provisions of decentralised planning, works are chosen at different times by separate committees at the Taluka level: the Taluka Planning Committee for the Taluka level discretionary grant, the ATVT Executive Planning Committee for the ATVT provision, and the Taluka Panchayat Planning Committee for the Finance Commission. This leads to potential duplication of work, increased administrative processes, and waste of time and energy. Various committees also have overlapping members since decision-making requires consensus and consultation across the board. Instead of separate committees for different provisions, there should be a single unified body at the Taluka level responsible for selecting works under all decentralised planning schemes. This unified body shall cover various schemes from different line departments and would reduce duplication, streamline administrative processes, and ensure balanced development of the region.

**COMPOSITION OF THE UNIFIED TALUKA PLANNING COMMITTEE**

The proposed Taluka Planning Committee may comprise of the members shown in figure 26. For each taluka, the Board may vary in member composition to factor in the geography, population composition, backwardness parameters, or any such administrative limitation and may reach out to other stakeholders who can be consulted for effective decentralised planning as and when necessary.

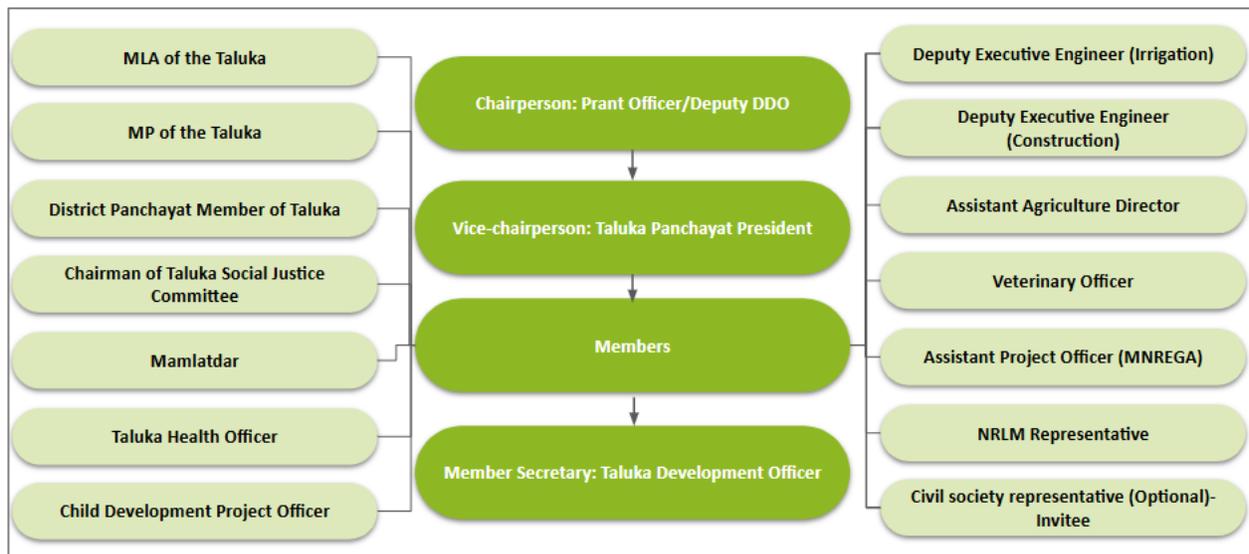


Fig. 26: Composition of the proposed unified taluka planning committee

---

## ROLES AND RESPONSIBILITIES OF THE TALUKA PLANNING COMMITTEE

The committee shall be the exclusive authority for approving, prioritizing, and recommending development works under all decentralised planning provisions at the taluka level. The committee can oversee development of a holistic Taluka Development Plan by conducting a thorough gap analysis, addressing the needs of both rural and urban areas, especially C & D municipalities to ensure balanced growth.

The committee shall also oversee the allocation and utilization of funds for approved projects, ensuring adherence to financial norms and timely completion. Additionally, regular reviews of project progress, quality, and expenditure shall be mandated.

The Chairperson of the committee shall be decided by the state government, taking into consideration that each taluka comes under one Prant officer or Deputy District Development Officer.

---

## STREAMLINED PLANNING PROCESS

To ensure efficiency and coherence, the recommendation needs to be backed by a streamlined planning process that follows a bottom-up approach, making the plans context-specific and responsive to local needs. The process is depicted in figure 27:

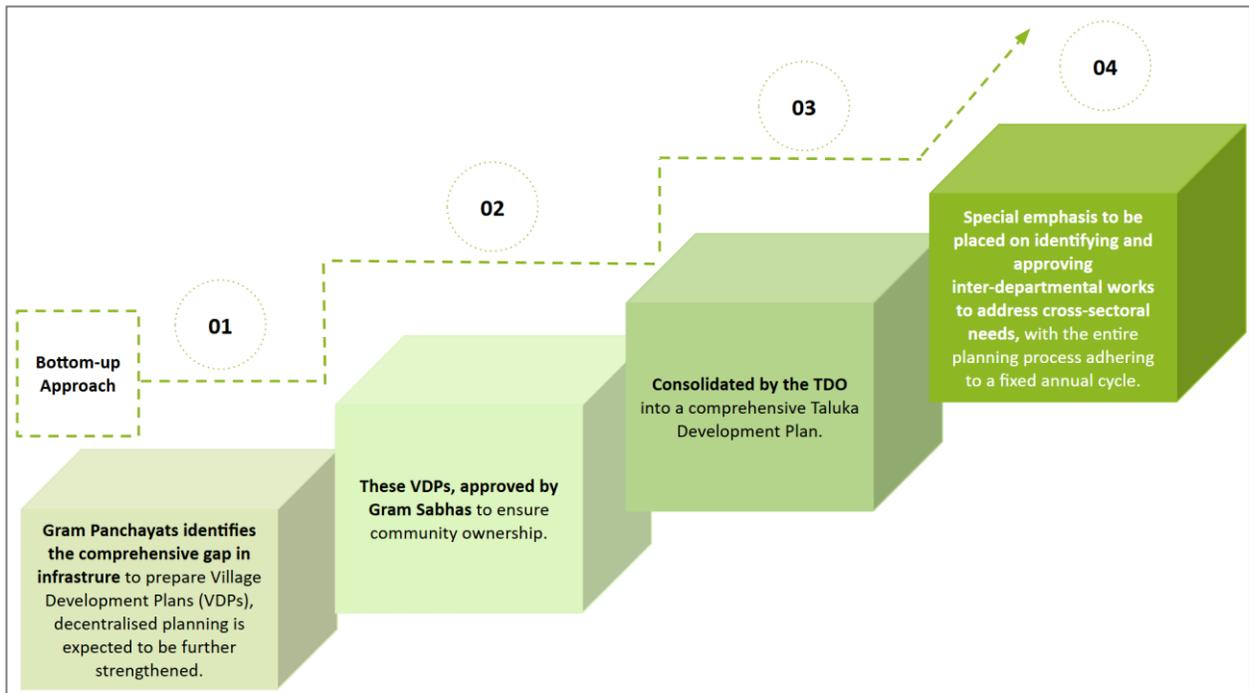


Fig. 27: Streamlined planning process

**Recommendation 4.3:** A unified Taluka Planning Committee may be set up in each taluka to oversee all development works in the area, and in the process reduce duplication of works, streamline administrative processes, and ensure balanced development of the region.

## REFORM 4: INTEGRATED SOFTWARE SYSTEM FOR TRANSPARENCY AND EFFICIENCY IN PLANNING

An integrated software system should be developed for all development-oriented schemes in Gujarat. This would allow information on all development works undertaken at the rural level to be available from a single source, improving transparency and efficiency. The portal should contain all the steps from inception of the project to the issuance of UTC and it should also be linked with the Integrated Financial Management System (IFMS) portal as well.

Every new development work that is initiated should have a unique ID generated for identification and record-keeping, which can also help with indexing of projects. For accountability, this ID can also be searchable by members of the public in order to obtain updates on the status of the project. Real-time data entry with geo-tagging and photos (before, during, and after work) should be mandatory data logs, which can further provide credible updates on project status. Periodic progress updates via SMS shall also be sent to members of Gram Sabha to promote social audit and enable democracy at the grass root level.

Real-time data entry with geo-tagging and photographic survey of all village assets may be carried out by professional agencies. All new assets will be uploaded on the portal which will be made public for citizens as well.

### IMPLEMENTATION GUIDELINES -

For detailed implementation guidelines, the reform #4, “*GIS-based asset inventory of all government assets and services in talukas and villages*”, in the third report of the GARC (June 2025) may be referred to.

**Recommendation 4.4:** It is recommended that an integrated, GIS-based portal be developed for planning, approval and monitoring of all multi-level development works in Gujarat.



**REFORM 5: RATIONALISATION OF WORK ALLOCATION AND CADRE STRENGTH**

Since there are multiple grants under multiple committees, and a unified Taluka Planning Committee is proposed as the way forward, it is recommended that the smaller provisions under Incentive and Geographically backward area grants (nominal schemes only, which will be taken as grants, besides regular discretionary grants) be merged under the discretionary provision to simplify the allocation process and thereby avoid extra administrative procedure, to achieve more efficiency. A Gram Sabha resolution must be mandatory for any development work approved at the village level, and all granting agencies shall approve works as per the Gram Sabha requirement plan.

Depending on the geographical situation of the district and the grant available, an estimated 1000 - 1200 works are carried out annually in small districts while 3500 - 3700 works are carried out in large districts. The unit for allocating grants under various schemes at the District Planning Office is the taluka and in many schemes, the number of villages is taken into account and the population is not taken into account.

There has been an increase in the allocation of various grants at the District Planning Office and the number of schemes has also increased gradually. This expansion of development initiatives and the allocation of new grants to more talukas and villages presents a significant opportunity for the District Planning Office to enhance the workforce. By strategically increasing the number of sanctioned posts and filling key positions, particularly within the technical and statistics domains, there can be better workload distribution and support with administrative processes.

Adding positions at the district planning office, especially Statistical Assistants and Research Assistants is an important consideration. There is a need for 1 Statistics Assistant for every two talukas. In the proposed additional staffing, considering the work of the developing talukas and its importance, there is a need for 1 additional Research Assistant in the districts with three developing talukas and 2 additional Research Assistants in two districts with eight or more developing talukas. Considering the grants allocated to municipal corporations and the number of talukas, there is a need for a total of 7 Research Officers. Table with proposed staff increase has been provided in Annexure 4.

The office of the District Statistical Officer at the district level is monitored by the Office of the Director of Economics and Statistics, and the work done is reported to the General Administration Department. Thus, the Office of the Director of Economics and Statistics acts as a bridge between the District Statistical Officer at the district level and the General Administration Department. The monitoring of the District Planning Officer's office at the district level is done directly by the General Administration Department (Planning). There is currently no intermediary office/cell between the District Planning Offices in Gujarat state and the General Administration Department. Questions related to the work done at the district level are directly presented to the General Administration Department. But if a cell is formed at the department/HOD for monitoring the work of the District Planning Office, then the monitoring can be done properly



and the administration can be simplified. A proposed composition of the cell is presented in Annexure 5. This cell is expected to further boost manpower availability and technical competence to oversee project planning and ensure fair distribution of workload.

**Micro Recommendation:** As a partial solution for the problem of lack of regular technical manpower, the Government may empower district authorities to hire engineering students from engineering colleges or Industrial Training Institutes (ITIs) on apprenticeship basis for fixed tenure based projects. This can also lead to improved Academia-Government interaction resulting in better utilization of the resources while students may benefit from participating in the development of the State.

A portion of the taluka grant can be set aside for stipend payment provisions for the students, with consideration for cost of living, nature of work and duration of project. The apprenticeship program can be started under the guidance of the District Collector or District Development Officer. Recently retired engineers who have served extensively in the government, can be directly recruited by the Collector or DDO level authority, and can be assigned as mentors to the apprentices for hands-on guidance and project planning & development.

#### PRECEDENTS FROM OTHER STATES -

##### Rajasthan – Unified Panchayat Grant Consolidation

Rajasthan consolidated multiple smaller grants into a unified "Panchayat Raj Fund" managed at district levels, reducing multiple funding streams like discretionary, backward area grants and discretionary festival grants, streamlining disbursement and allocation protocols. Grants now flow through a unified channel and decisions are aligned with Gram Sabha resolutions.

Various states have demonstrated effective ways to supplement technical manpower for local planning. Andhra Pradesh's university internship program placed undergraduate and engineering students in district and mandal offices to assist with planning and technical mapping. Similarly, under the Government of India's NATS program, states like Maharashtra and Odisha use graduate apprentices for developmental engineering assignments, often mentored by retired engineers. A notable practice from Kerala's People's Plan was the mobilization of a Technical Volunteer Corps of retired experts and graduate volunteers to help gram panchayats with project design and vetting, addressing local staff shortages. These approaches highlight the potential of student apprenticeships and expert volunteering to bolster technical capacity for local-level planning.



IMPLEMENTATION GUIDELINES -

**Grant Rationalization for Efficient Fund Management**

The aim is to consolidate and streamline various grants, ensure timely release, and eliminate duplication in funding.

As suggested, incentive and special backward area grants will be merged into the discretionary provision, simplifying accounting and allocation. The Unified Taluka Planning Committee shall prepare a single, comprehensive annual budget for all planned development works funded by these consolidated grants. This single planning authority will eliminate the need for project proposals to be routed through multiple departmental committees. The Board will vet, prioritize, and approve all proposals for taluka-level development works, regardless of the funding department. The District Planning Office (DPO) will then release the grant to the concerned implementing authority, streamlining the entire process.

**Recommendation 4.5:** The government may rationalise grants under the proposed Unified Taluka Planning Committee for optimum utilisation, and may evaluate manpower requirements and propose recruitment or redeployment based on needs and priorities at the taluka and district level.



## REFORM 6: FIXED PLANNING ANNUAL SCHEDULE FOR ALL DEVELOPMENT WORKS

A strict annual schedule for planning of all development works in Talukas will be very useful for initiating, tracking, and evaluating projects. The schedule also helps in upholding accountability when deadlines are well-defined. Figure 27 illustrates the proposed annual schedule for carrying out the planning process, with detailed phase-wise discussion provided in the Implementation Guidelines.

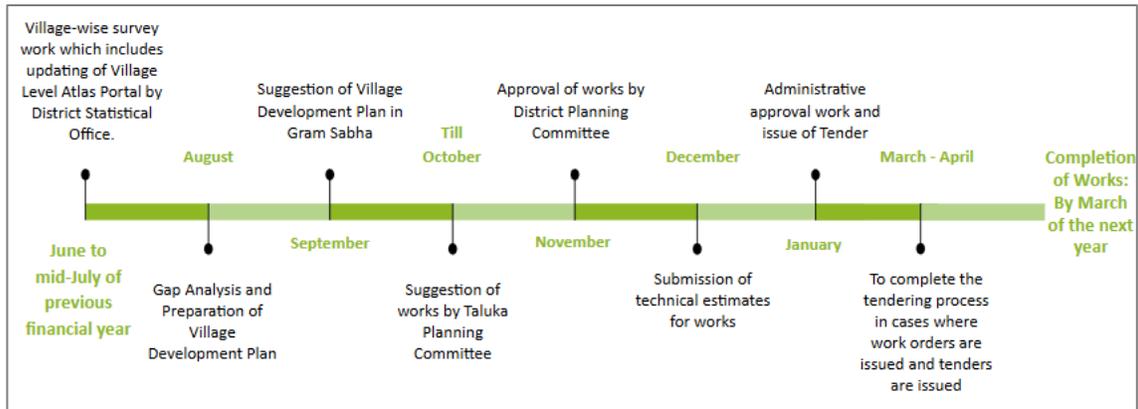


Fig. 27: Proposed annual planning calendar

The consolidated GR shall carry the annual schedule format for Planning for reference.

Extensions/change of work provision are to be granted only once, with the proposal put forward by Implementation authority with proper justification, to be approved by the District Collector by recording reasons in writing.

**Micro Recommendation:** A three-year rolling allocation may be authorized in advance by the Finance Department, and indicative allocation can be given in advance right up to the tendering process so that actual work can commence by April end of the Financial Year for which the work has been planned.

## PRECEDENTS FROM OTHER STATES -

### 1. People's Plan Campaign (PPC) — Karnataka, Odisha, Chhattisgarh, etc.

Under the People's Plan Campaign, states implement a standardized planning calendar: Gram Panchayats prepare development plans with fixed timelines for surveys, Gram Sabha approval, and consolidation into Block Panchayat Plans, State Plans. Example: Karnataka published a Village Plan to District Plan timeline, including scheduled field surveys (Aug–Sept), Gram Sabha by Nov, Block consolidation by December, and final state submission by March.



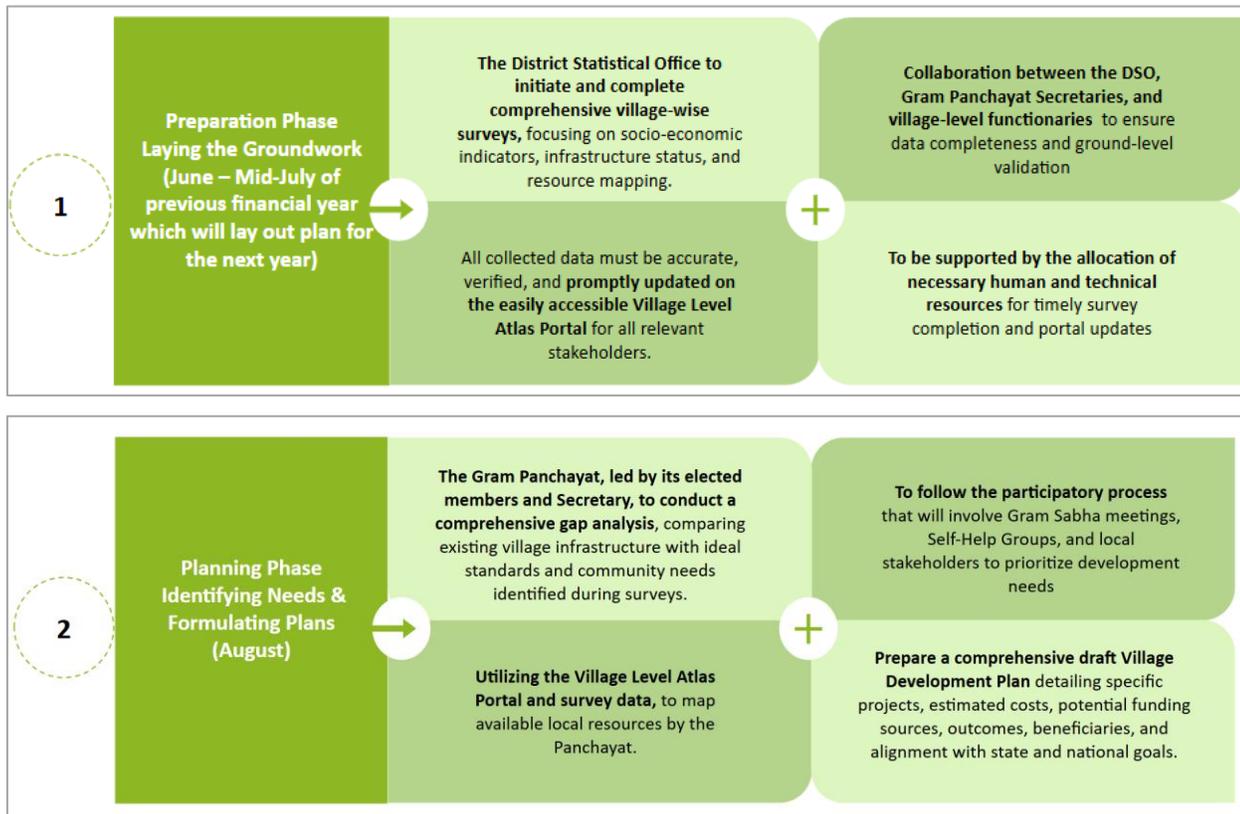
## 2. Sikkim – “Aafno Gaon Aafai Banau” Integrated Planning

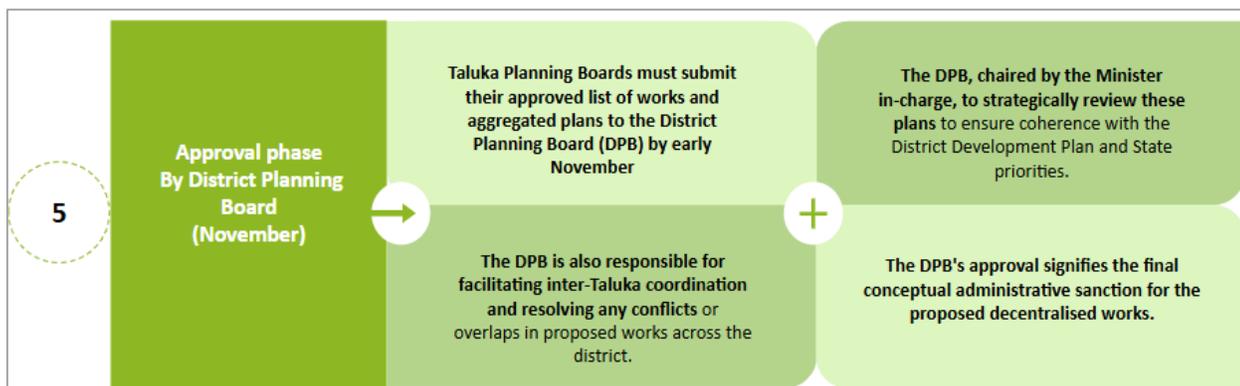
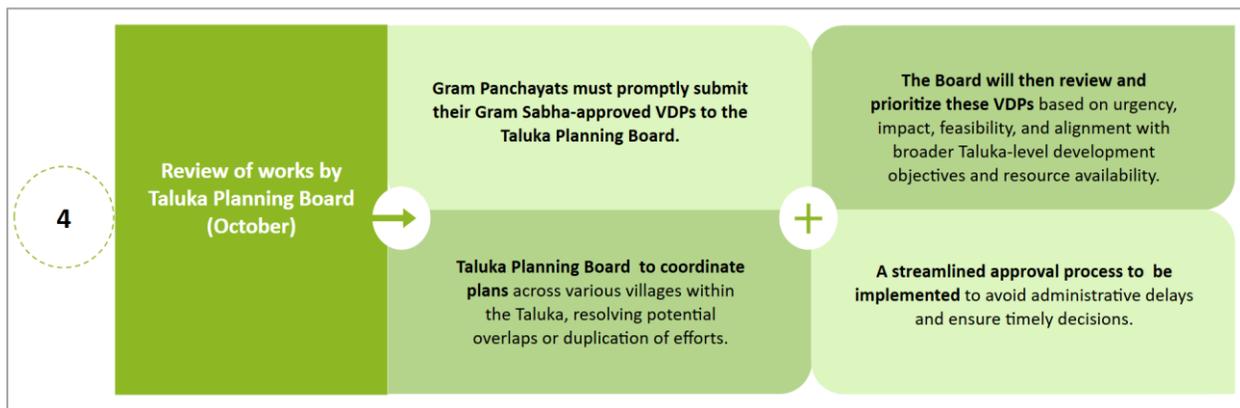
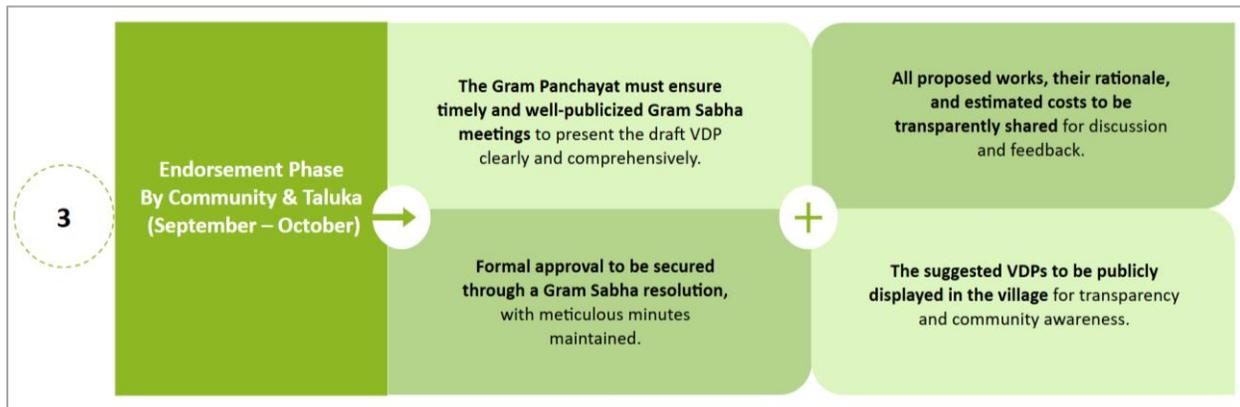
The Sikkim state development initiative mandates village plan preparation with clear timing: participatory rural appraisal, gap analysis, and prioritized Gram Sabha-backed plans, feeding into district-level plan by December

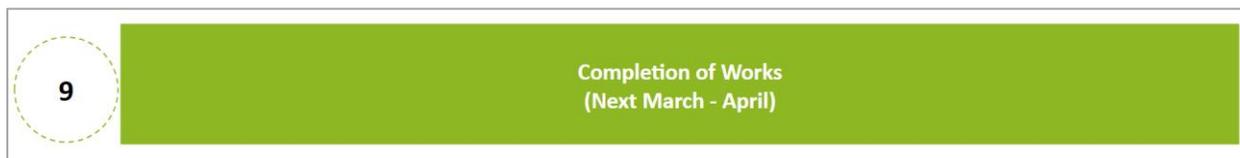
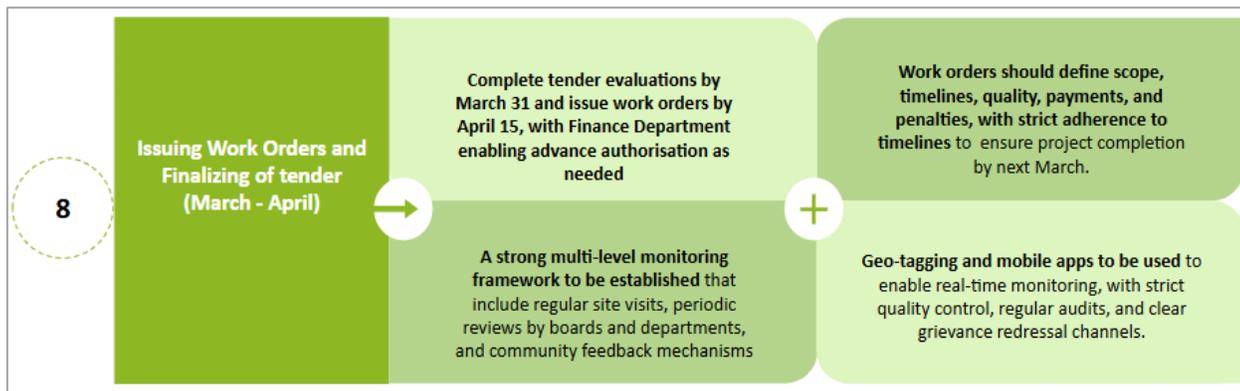
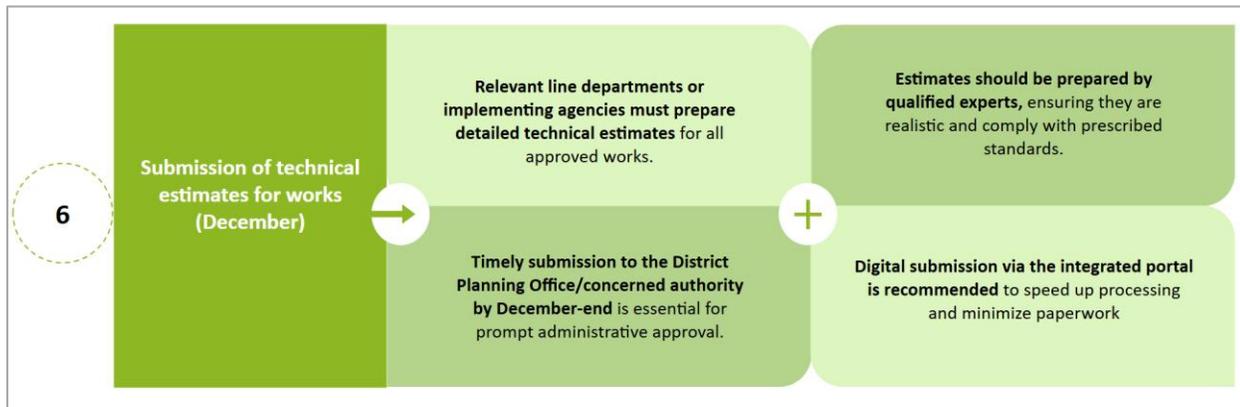
## 3. District Planning Division (DPD) — Karnataka State

Karnataka’s District Planning Division issues annual calendar guidelines for preparing Village Development Plans through April (survey) to December (District plan finalization), including specification of stages for technical estimates and administrative approvals.

### PHASE-WISE IMPLEMENTATION GUIDELINES









**Recommendation 4.6** - The government may propose a fixed annual calendar for all Planning related activities, including initiating, tracking, and evaluating.



## REFORM 7: IMPROVED MONITORING &amp; ACCOUNTABILITY

All planning is to be done at the Gram Panchayat level, and proposals to be submitted to Taluka Planning Board under the Prant-Officer. Once there is endorsement by the District Planning Board for approval at the District level including collector, Secretary-in-charge and Minister-in-charge of the district to lend their approval.

**Micro Recommendation:** Regular meetings at a two-month interval, chaired by the Collector, should be held at the district level for review/monitoring of developing taluka works, and reports should be sent to the concerned Secretary-in-Charge of the District and General Administration Department (Planning). Monitoring shall include social indicators as well, and not just infrastructure creation.

A certificate from the implementing officer should be required with the administrative approval, stating that there are no site disputes or other issues and that work can commence after grant allocation.

The government may also explore the possibility of including some portion of marks in the Performance Appraisal Report of the Prant Officer, TDOs, Executive Engineer (State), RnB and Executive Engineer (Panchayat), RnB. So, the schemes may be given appropriate attention.

**Micro Recommendation:** The government may mandate that while planning for any type of work under these different schemes, villages which have not received any grant for the last four consecutive financial years shall be included on priority basis.

Precedents from other states -

Uttar Pradesh – Aspirational District & Block Monitoring, District-Level Monitoring Committees (DLMCs)

- The state conducts targeted audits and three-day reviews of aspirational districts/blocks, with high-level officials assessing outcomes across health, education, infrastructure, and social development.
- Their performance may affect future career progression, effectively linking project monitoring with accountability and appraisal
- DLMCs are established in all districts, chaired by the senior-most legislator and include MLAs, local Panchayat members, district officials, and bankers.
- These committees meet quarterly, monitor scheme implementation, spot anomalies (e.g. fund misuse), and issue recommendations which must be actioned within 30 days

## IMPLEMENTATION GUIDELINES -

### 4.7.1. Comprehensive Monitoring and Evaluation (M&E) Framework:



Monitoring activities shall extend beyond mere infrastructure creation to include social indicators, tracking development impact on education, health, gender equality, and community well-being for holistic growth. Regular bi-monthly meetings, chaired by the Collector, shall be convened at the district level to review and monitor developing taluka works. These meetings are crucial for high-level oversight and assessing physical and financial progress. They will also serve as a forum for proactively identifying and addressing implementation bottlenecks. This includes resolving site disputes, financial discrepancies, and other operational challenges.

### 4.7.2. Enhanced Due Diligence and Quality Assurance:

A mandatory certificate from the implementing officer must accompany every request for administrative approval. This certificate should explicitly state that:

- There are no existing site disputes.
- There are no other foreseeable issues that would impede the commencement or completion of the work.
- The work can commence immediately following the allocation of the grant.

### 4.7.3. Performance-Based Accountability:

There can be a system of award for best performing DPO. The existing ranking framework that identifies best performing talukas and districts can be leveraged for this award scheme.

**Recommendation 4.7** - The government may streamline monitoring and accountability by having a robust performance evaluation system. Further, an award system can be devised to incentivise best performing District Planning Offices.



## REFORM 8: STRENGTHENING PROCESS OF IDENTIFYING BACKWARD TALUKAS THROUGH EVIDENCE-BASED DYNAMIC METHOD

Gujarat's efforts in promoting the development of backward talukas is well established through the various committees i.e., Hathi (1971), I.G. Patel (1985), and Cowlagi (2006) which have been illustrated in section 3.3 of this report. As per the prevailing realities of the era of each of these committees, the parameters of defining backwardness have continued to evolve, reflecting the situation on ground and taking into consideration what is most relevant.

The earliest backwardness parameters were outcome-oriented, looking at development aspects like roads, electrification, drinking water, irrigation etc. which were relevant for the period when basic amenities were yet to be fully extended to the entire state. Development priority was given to the final result achieved, meeting specific, pre-defined targets that were measurable with completion of infrastructure projects. As the state grew with time and witnessed incremental growth under successive administrative and political leadership nurturing a progressive vision, backwardness parameters introduced later shifted to a process-oriented approach. This took into consideration incremental changes over time, backed by strong methodology and adherence to proper execution of steps. HDI-related parameters were included in counting development metrics, which were more relevant in recent years as the coverage for basic amenities had extended to the entire state.

Most of the indicators being followed now were derived from Census 2001, Economic Census 1997, Livestock Census 2003, Census of Industries 1999, and were outcome-based. Based on these indicators, the Cowlagi Committee assigned ranks to all talukas of the state based on performance. The composite score identified the lowest-scoring 30 talukas as Developing Talukas in 2006; later, in 2009, based on 15 human development indicators, an additional 11 developing talukas were included out of the 44 indicators.

A snapshot of these 44 indicators are listed below with sector heads and sub-heads. The complete list of indicators in Annexure 2

The 44 sectoral indicators as decided by Cowlagi committee –

Sl. No.	Sector	No. of Indicators
1	Levels of living	11
	i. Demographic	
	ii. Access to basic amenities by households	



	iii. Families below poverty line	
2	Economic Indicators	
	i. Agriculture	15
	ii. Animal Husbandry	
iii. Industries		
3	Infrastructural Indicators	
	i. Demographic	8
	ii. Access to basic amenities by households	
iii. Families below poverty line		
4	Social Development Indicators	
	i. Education	10
	ii. Health	
<b>Total</b>		

Table 06: Cowlagi committee's sectoral indicators

While the above 44 indicators were the original metrics for backwardness measurement since 2006, there have been changes in data provision, monitoring methods, and methodology. Further, the government is also tracking some of the process indicators since 2019 which include Health, Nutrition, Agriculture, Education, Employment, Infrastructure, and Social Development, which are measured across 45 parameters. For these 45 parameters, the sectors, source offices providing the data for each sector, and weightage assigned are mentioned in the table below -

Source office, Weight, and number of indicators for 51 developing talukas -

Sl. No.	Sector	Source Office	Weight	No. of Indicators
1	Health & Nutrition	Commissionerate of Health	30	14
		Women & Child Development		4
		Sector sub total		18
2		Primary Education	30	13



	<b>Education</b>	Commissionerate of Schools		2
		Sector sub total		15
3	<b>Employment &amp; Skill Development</b>	Commissionerate of Rural Development	30	3
		Gujarat Livelihood Promotion Company		1
		Directorate of Employment & Training		5
		Sector sub total		9
4	<b>Rural Development &amp; Infrastructure</b>	Commissionerate of Rural Development	10	1
		WASMO		1
		Roads and Buildings		1
		Sector sub total		3
<b>Total</b>			<b>100</b>	<b>45</b>

Table 07: SDG based 45 indicators for 51 talukas (Complete list in Annexure 3)

Talukas are divided into four tiers based on their ranks across these 45 parameters:

- Achievers: Top 25% of talukas
- Front runners: Upper middle 25%
- Performers: Lower middle 25%
- Aspirants: Bottom 25%

The indicators based on which Vikassheel Takuka were decided are based on a framework that has been around for almost two decades now. Over this period, there have been changes in data monitoring & gathering, changes in development criteria, increased welfare support, and migration & demographic shifts. Additionally, given current priorities like Sustainable Development Goals vision 2030 and Viksit Gujarat 2047, there is a need to revamp the current system of backwardness classification. Moving forward, there can be a new system of developing dynamic criteria to classify backwardness of talukas. These dynamic criteria can be devised in such a manner that can encapsulate outcome-oriented indicators and process-oriented indicators considering the availability of their data and a new Index can be

framed for identifying Vikassheel Talukas. Besides this, any readily available parameters that are relevant should be taken into consideration to formalize ranking methodology.

Gujarat Rajya Institution for Transformation (GRIT), the state's leading think-tank which aims to accelerate socio-economic reforms and drive inclusive and comprehensive development, may be appointed as the primary authority for conducting a thorough exercise of i) analysing strengths and challenges from the past indicators, ii) suggesting new criteria which shall be dynamic in nature on the basis of current reality and development priorities, and iii) propose funding guidelines.

GRIT may develop dynamic criteria by studying different Goals/Portals like United Nations Sustainable Development Goals, Aspirational District Programme, Aspirational Block Programme, CM Dashboard, Techo+, Sarva Shiksha Abhiyan, Poshan Tracker, etc. to finalize contemporary indicators and metadata. These indicators shall be dynamic and flexible in implementation so that they can undergo revision every five years to capture shifting trends and remain relevant. The indicators shall be applied to all 251 talukas in the state, and the new set of guidelines shall also specify funding on the basis of rankings that will be assigned to the developing talukas, ensuring that there is fairness in grant allocation on the basis of genuine need, while continuing to allocate grants to performing talukas, so as to encourage healthy competition in ensuring development.

**Micro Recommendation:** In case of selecting works under Vikassheel Taluka scheme, works having tangible and intangible outcomes can be planned so that intangible outcomes (pertaining to health, nutrition, wellness that are observed in behaviour shifts and broader societal changes) can also be captured. The government may decide the proportion by which work related to tangible and intangible outcomes can be planned.

**Five-Year Review Mandate:** All talukas across the state, including those not currently categorized as backward, shall be subjected to a comprehensive review process every five years. This periodic review shall ensure that the assessment of backwardness remains dynamic and responsive to changing development landscapes.

## PRECEDENTS FROM OTHER STATES/DISTRICTS -

Tamil Nadu's State Balanced Growth Fund (SBGF): Tamil Nadu pioneered SBGF in 2012, which identified 100+ most backward blocks using a composite index of socio-economic indicators (poverty, income, health, education, gender disparities). Special grants were given to these blocks, and critically, the list of target blocks is revisited periodically as development indicators change. This is a close parallel to what Gujarat envisages: using a scientific index to drive resource allocation at sub-district level. The SBGF also mandated preparing block-level Perspective Plans and focused on convergence of schemes in those areas.



NITI Aayog's Aspirational Districts Programme (ADP): Launched in 2018, ADP identified 112 most backward districts using multiple indicators (health, education, agriculture, financial inclusion, basic infrastructure). These districts are tracked via a live dashboard on 49 Key Performance Indicators, with rankings updated monthly to instill competition.

**Recommendation 4.8** - The state may develop a comprehensive, periodic review system of evaluation of backwardness of all talukas through a dynamic review process, and allocate resources as per the varying nature of development.



REFORM 9: INCREASING BUDGET ALLOCATION FOR PLANNING

In accordance with the growth and aspirations of a rapidly developing Gujarat state, there is a need to increase budget allocation for decentralised planning to at least four times the current allocation of Rs 1490.50 Crore (2025-26). This is necessary to factor in inflation, cost of works and labour, manpower requirement etc. Since allocation is still guided by the older GR provisions, the current budget becomes insufficient to carry out any significant development works.

For carrying out development works that are currently receiving only minimum allocated grants, it is crucial to take into account inflation, increased labour and raw material cost. For discretionary grants at district level, about 4-7% of the state’s total budget allocation could be a new allocation formula. In comparison, the present allocation seems inadequately low. A visual representation of the total state budget vs planning budget for the past two decades is shown below in figure 28:

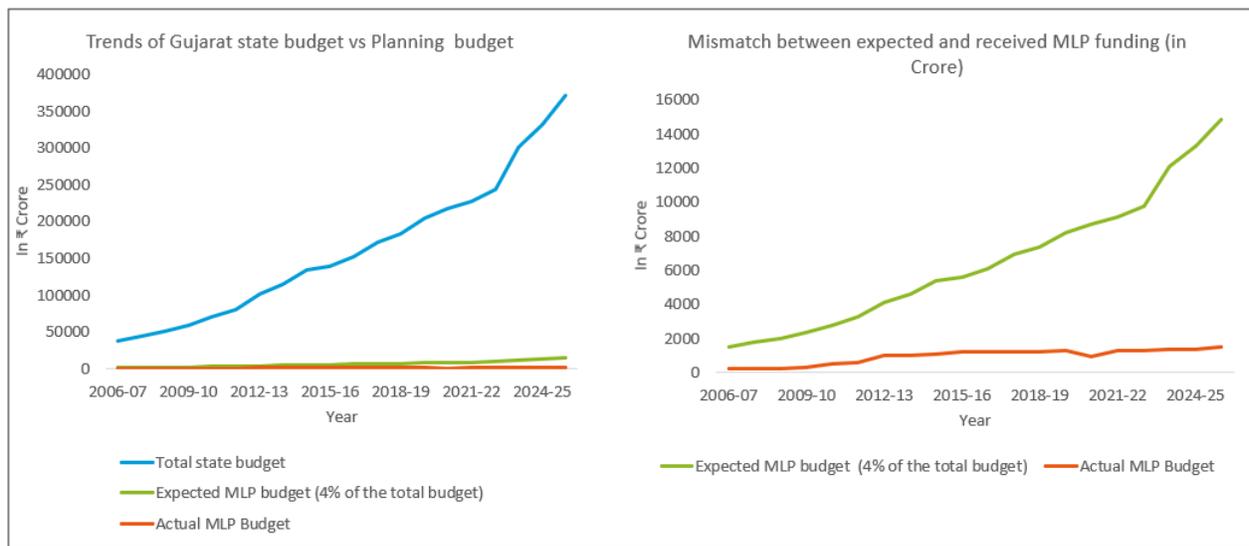
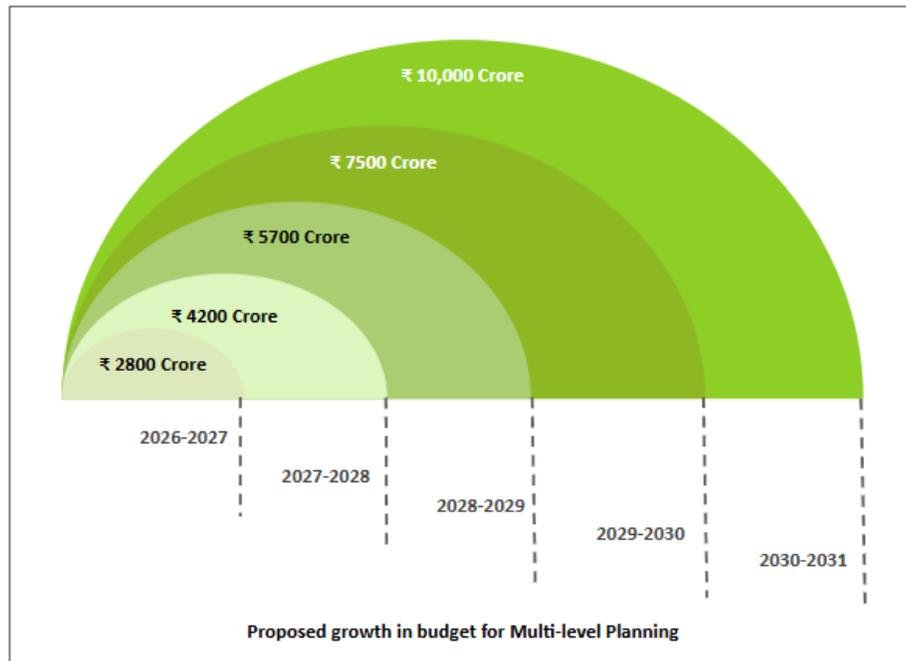


Fig. 28: State budget Vs planning budget, and current funding Vs alternate scenario with increased funding

As seen above, there is a marked disparity between the linearly growing state budget, and the budget for multi-level planning which has simply not kept pace with the rapid development of the state and the increasing annual budget. This strengthens the case for increasing budget allocation to about 4x or 5x the current allocation spread out over five years in a phased manner to address the existing shortcomings.

If a phased, linear growth in budget is planned each year from now till 2030-31, the proposed allocation could look like as depicted in the figure 29 -



*Fig. 29: Proposed growth in Planning budget at 4% growth for five years*

Assumptions used for the above figures include - i) Current Planning budget being scaled up in roughly equal increments for five years with adjustments each year for inflation at 4% ii) State budget growing at 6% annually, taking into account policy planning and economic expansion.

A scaled up allocation of almost ₹10,000 Crore by 2030-31 is a big leap that would not only benefit gram panchayats and taluka panchayats, but also various C and D municipalities that are smaller urban areas or towns which will see greater expansion as they continue to grow.

With increased grant allocation, it is suggested that about 60% of the work allocation should be more than ₹10 Lakh, up to a maximum of ₹50 Lakh, handled through a tendering process. This allocation limit can be reviewed every five years to assess utilization and costs. It is strongly advised that guidelines be put in place so that work cannot be split in any way to bypass financial guidelines. In case of any inconsistencies captured via geo-tagging, appropriate authority shall be held responsible. Guidelines must also specify parameters for quality inspections, including third party inspections, inspections through professional audit agencies and periodic report submission on the integrated portal at all levels. Periodic inspections can also encourage initiating bigger works which can benefit more than one village.

---

## PRECEDENTS FROM OTHER STATES -

Madhya Pradesh, Rajasthan, Karnataka: In the wake of recommendations of successive Finance Commissions, states like MP and Rajasthan also increased untied grants to panchayats. For example, Rajasthan in 2019 announced a significant hike in its Panchayat Raj budget, consolidating various scheme funds into a larger pool for the Panchayats. Karnataka too, after the 14th Finance Commission, decided that a substantial portion of state scheme funds (such as the Nagarothana municipal grants and Gram Vikasa funds) would directly go to local bodies.

---

## IMPLEMENTATION GUIDELINES -

### 4.9.1 Comprehensive Assessment and Justification for Increased Allocation:

A detailed financial reassessment of the decentralised planning budget shall be conducted, meticulously factoring in inflation, updated market rates for materials and labor, schedule of rates, and actual human resource needs. This assessment shall also account for Gujarat's development aspirations, clearly highlighting the significant gap between the current allocation and the actual financial requirement. Based on this, a proposal shall be made to increase the budget allocation by at least four times the current amount to effectively bridge these gaps and enable impactful projects to be undertaken. This will also take into account the latest Schedule of Rates.

### 4.9.2. Flexible Budgeting and Implementation Measures:

To future-proof the budget, the new policy shall incorporate mechanisms to periodically adjust allocations, including linking future increases to a relevant inflation index. A portion of these increases shall also be tied to demonstrated effective fund utilization and achievement of tangible outcomes by taluka planning boards. To ensure the increased allocations reach the grassroots level without delay, transparent fund flow mechanisms will be established. Finally, robust monitoring and accountability frameworks, including social indicators and quarterly reviews, will be emphasized to justify and ensure effective use of the increased budget, building confidence in the system for sustained higher allocations.

**Recommendation 4.9** - The budgetary allocation for statewide Planning may be increased to suit emerging needs and priorities, from current allocation of ₹1491 Crores to approximately ₹10,000 Crores over the next five years. With more allocation to Gram Panchayat, Taluka Panchayat, Zilla Panchayat and C&D class municipalities, bigger works can be taken through a tender-based process and allow for more need-based planning.



ANNEXURES

ANNEXURE 1: NEW CONSOLIDATED GR FORMAT

બહુ સ્તરીય જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમ હેઠળ એકીકૃત સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર  
સામાન્ય વહીવટ વિભાગ  
આયોજન પ્રભાગ  
સચિવાલય, ગાંધીનગર

ઠરાવ ક્રમાંક:

તારીખ: DD/MM/YYYY

વંચાણે લીધા :

- (૧) ગુજરાત જિલ્લા આયોજન સમિતિ અધિનિયમ, ૨૦૦૮
- (૨) ગુજરાત જિલ્લા આયોજન સમિતિ નિયમો, ૨૦૧૬

પ્રસ્તાવના:

રાજ્યના દરેક જિલ્લા, તાલુકા તેમજ ગામોનો સમતુલિત વિકાસ થાય તે હેતુથી સને-૧૯૮૦ થી ન્યૂનતમ જરૂરિયાતના ખૂટતા કડીરૂપ સામૂહિક વિકાસના પાયાની સુવિધાવાળા કામો હાથ ધરવાના મૂળભૂત આશય સાથે વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત જિલ્લા કક્ષાએ જિલ્લા આયોજન મંડળ અને તાલુકા કક્ષાએ તાલુકા આયોજન સમિતિની રચના કરીને તેઓ હસ્તક નાણાંકીય ભંડોળ ઉપલબ્ધ કરાવીને ગ્રામ્ય કક્ષાએ કામો નિયત કરી તેની મંજૂરી



અંગેની સઘળી કાર્યવાહીની જવાબદારી જિલ્લા આયોજન મંડળોને સોંપી વિકેન્દ્રિકરણની દિશામાં પ્રથમ પગલું ભરવામાં આવ્યું હતું.

આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત સૌપ્રથમ ૧૦૦ ટકા સરકારી ફંડ ફાળવીને વિકાસના કામો હાથ ધરી શકાય તે માટે વિવેકાધીન જોગવાઈ અને, ગ્રામ્ય પ્રજાને વિકાસની આ પ્રક્રિયામાં સહભાગીદાર બનાવી શકાય તે હેતુથી, લોકો દ્વારા એકત્રિત કરવાના લોકફાળાની રકમ સાથે પ્રોત્સાહક જોગવાઈની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. સમયાંતરે, આ કાર્યક્રમમાં ખાખરીયા ટપ્પા, ભાલ, નળકાંઠા, ખારાપાટ, પાંચાલ, ઘેડ અને ઉકાઈ અસર ગ્રસ્ત જેવા ભૌગોલિક રીતે ખાસ પછાત વિસ્તારોનો સમાવેશ કરતી યોજનાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. સને ૧૯૮૯થી રાજ્યમાં વિધાનસભામાં ચૂંટાયેલા માન.ધારાસભ્યશ્રીઓ પણ તેમના મતવિસ્તારની વિકાસની આ પ્રક્રિયામાં સહભાગીદાર થઈ શકે તે હેતુથી સ્થાનિક અગત્યતા ધરાવતા સામૂહિક વિકાસના કામો( ધારાસભ્ય ફંડ) નામની યોજના શરૂ કરી માન.ધારાસભ્યશ્રીઓ હસ્તક પ્રતિ વર્ષ ચોક્કસ રકમ ફાળવી વિકાસની આ પ્રક્રિયામાં સહભાગીદાર બનાવવામાં આવ્યા છે. તદ્ઉપરાંત સને-૨૦૦૭માં ભરૂચ ખાતે યોજાયેલ ચિંતન શિબિરમાં રાજ્યના તમામ જિલ્લાના કલેક્ટરશ્રીઓ દ્વારા પણ માન.ધારાસભ્યશ્રીઓની જેમ તેઓને પણ વિકાસની આ પ્રક્રિયામાં સહ-ભાગીદાર બનાવવા કરેલ રજૂઆતને સરકારશ્રી દ્વારા ગ્રાહ્ય રાખીને રાજ્યના તમામ કલેક્ટરશ્રીઓ તથા જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને પ્રતિ વર્ષ ચોક્કસ રકમ ફાળવીને વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમ અંતર્ગત હાથ ધરવામાં આવતી વિકાસના કામોની આ પ્રક્રિયામાં તેઓને પણ સહભાગીદાર બનાવવામાં આવ્યા છે.

પરંતુ જિલ્લા વિકાસ સ્તરે નોંધપાત્ર અસર નિપજાવી શકે તેવી પાયાની સેવાઓમાં કાયમી અસ્કયામતો ઉભી થઈ શકે તે માટે કેવા પ્રકારના કામો હાથ ધરવા તે અંગે જિલ્લા વહીવટી તંત્ર દ્વારા રાજ્ય સરકારશ્રીનું અવાર-નવાર માર્ગદર્શન માંગવામાં આવતું હતું. જિલ્લા વહીવટી તંત્ર દ્વારા કરવામાં આવતી રજૂઆત ધ્યાને લઈ વિવેકાધીન તથા પ્રોત્સાહક જોગવાઈ હેઠળ મંજૂર કરી શકાય તેવા વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજનના હાર્દને સુસંગત કામોની સદરવાર દ્રષ્ટાંત રૂપ કામોની યાદી સરકારશ્રી દ્વારા સૌપ્રથમ એપ્રિલ-૧૯૮૪માં બહાર પાડવામાં આવી હતી. જેમાં સમયાંતરે સુધારા-વધારા કરીને ડિસેમ્બર-૧૯૯૯ અને ત્યારબાદ ડિસેમ્બર-૨૦૦૨માં આ યાદી પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવી હતી અને છેલ્લે આ યાદી વર્ષ ૨૦૧૪ મા બહાર પાડવામાં આવેલ હતી.

ગુજરાત વહીવટી સુધારણા પંચ દ્વારા સામાન્ય વહીવટ વિભાગ/આયોજન પ્રભાગના સચિવશ્રી તેમજ સંબંધિત અધિકારીશ્રીઓ સાથે બહુ સ્તરીય આયોજન હેઠળ આવતી પાંચ મુખ્ય યોજનાઓ જેમા વિવેકાધીન ગ્રાન્ટ, માન. ધારાસભ્યશ્રીઓને ફાળવવામાં આવતી ગ્રાન્ટ, વિકાસશીલ તાલુકા યોજના, આપણો તાલુકો વાયબ્રન્ટ તાલુકો(એટીવીટી) અને રાષ્ટ્રીય પર્વ અન્વયે વિકાસના કામો માટે ફાળવવામાં આવતી ગ્રાન્ટનો સમાવેશ થાય છે, સંબંધિત કામોની યાદીને આજના સમયની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખીને વધુ સરળ અને પ્રાસંગિક બનાવવા તથા આયોજન પ્રક્રિયાને વધારે પારદર્શક અને સુદૃઢ બનાવવા અંગે વિશદ વિચારણા ધરાયેલ હતી અને આ અન્વયે ગુજરાત વહીવટી સુધારણા પંચ દ્વારા પણ અત્રેથી પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવેલ વર્ષ ૨૦૧૪ ની

યાદીમા ધરમૂળથી ફેરફાર કરીને નવેસરથી પ્રસિધ્ધ કરવા તેમજ પ્રોત્સાહક જોગવાઈમાં લોકફાળો ગ્રામ પંચાયતો સક્ષમ ન હોવાથી ભરી ન શકાતો હોઇ આ યોજનાની ગ્રાન્ટ લેપ્સ જતી હોઇ તેને વિવેકાધીન જોગવાઈમાં મર્જ કરવાઇ અંગે ભલામણ કરવામાં આવેલ છે.

આમ, ઉક્ત વિગતો ધ્યાનમાં રાખતા જઇને આ યોજના હેઠળ હાથ ધરી શકાય તેવા કામોની યાદી નવેસરથી પ્રસિધ્ધ કરવા, આયોજન પ્રક્રિયાને વધારે પારદર્શક અને સુદ્રઢ બનાવવા તથા વિવિધ સદરો હેઠળની જોગવાઈઓ એક જ સદર હેઠળ લાવવાની બાબત પણ સરકારશ્રીની વિચારણા હેઠળ હતી. પુખ્ત વિચારણા અન્વયે આ યોજનાના અમલીકરણ માટે આથી એકીકૃત સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

### ઠરાવ:

નિરંતર ચાલતી વિકાસની આ પ્રક્રિયામાં પ્રતિ વર્ષ સમાજ ઉપયોગી નવા કામોનો સમાવેશ કરવાની થતી રજૂઆતો તથા એકજ પ્રકારના હેતુ માટે જિલ્લા કક્ષાએથી મંજૂર થતા વિવિધ આયોજનોને એક જ ફલક પર મૂકી ઉપલ્બ્ધ સંસાધનોનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ અને અમલીકરણમાં સરળતા અને ઝડપ આવે તે બાબતો ધ્યાને લઈ સરકારશ્રી તરફથી મળેલ મંજૂરી અન્વયે વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમ હેઠળ અને માન. ધારાસભ્યશ્રીઓની ગ્રાન્ટના આયોજન પ્રક્રિયા માટે આ એકીકૃત સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

આથી વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન હેઠળની ખાસ પછાત વિસ્તાર અને પ્રોત્સાહક જોગવાઈને રદ કરવા ઠરાવવામાં આવે છે. ખાસ પછાત વિસ્તાર અને પ્રોત્સાહક જોગવાઈ હેઠળ મળવાપાત્ર જોગવાઈ તાલુકા કક્ષાએ વિવેકાધીન જોગવાઈ હેઠળ ઉપલબ્ધ કરાવવા આથી ઠરાવવામાં આવે છે.

વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન હેઠળ બે મુખ્ય સદર (૧) વિવેકાધીન જોગવાઈ (૨) ધારાસભ્ય સ્થાનિક વિસ્તાર વિકાસ યોજના રહેશે.

વિવેકાધીન જોગવાઈ હેઠળ જિલ્લા કક્ષાની વિવેકાધીન જોગવાઈ, તાલુકા કક્ષાની વિવેકાધીન જોગવાઈ, જિલ્લા વહિવટી તંત્રની જોગવાઈ, વિકાસશીલ તાલુકાની જોગવાઈ, એટીવીટી તાલુકા કક્ષાની જોગવાઈ, એટીવીટી વિવેકાધીન જોગવાઈ તથા એટીવીટી વિકાસશીલ તાલુકા જોગવાઈ નો સમાવેશ થશે.

### ૧. આયોજન પ્રક્રિયા અને અમલીકરણ

યોજના હેઠળ પ્રતિવર્ષ સરકારશ્રી દ્વારા મંજૂર થયા મુજબની જોગવાઈ સંબંધિત જિલ્લાના કલેક્ટરશ્રી હસ્તક ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. બહુ સ્તરીય જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમ હેઠળ અને માન. ધારાસભ્યશ્રીઓની ગ્રાન્ટમાંથી કામોની પસંદગીથી લઈને કામો પૂરા થાય ત્યાં સુધી પરિશિષ્ટ - ૩ની જોગવાઈ મુજબની સમયસારણીનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે. આયોજન પ્રક્રિયા બાદ ઉપલબ્ધ જોગવાઈની મર્યાદામાં જે-તે વર્ષની ૧ એપિલ થી યોજના હેઠળના કામોને અમલીકરણ હાથ ધરવા મંજૂરી આપી શકાશે.

## ૨. કામોની પસંદગી અને મંજૂરી

નિરંતર ચાલતી વિકાસની આ પ્રક્રિયામાં પ્રતિ વર્ષ સ્થાનિક કક્ષાએ ખૂટતી કડીરૂપ હોય તેવા બહોળા ઉપયોગી નવા કામોનો સમાવેશ કરવાની થતી રજૂઆતોને ધ્યાને લઈ સરકારશ્રી તરફથી મળેલ મંજૂરી અન્વયે વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમ હેઠળ અને માન. ધારાસભ્યશ્રીઓની ગ્રાન્ટમાંથી હાથ ધરી શકાય તેવા કામોની યાદી આ ઠરાવ સાથે જોડવામાં આવેલ પરિશિષ્ટ - ૧ મુજબ પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે તથા આ યોજનાઓ અંતર્ગત નિષેધાત્મક કામોની યાદી પરિશિષ્ટ - ૨ મુજબ છે. કામોની પસંદગી કરતા પહેલા નીચે મુજબની બાબતો ધ્યાને લેવાની રહેશે:

### ૨.૧ તાલુકા કક્ષાની જોગવાઈ

( તાલુકા વિવેકાધીન, એટીવીટી કાર્યવાહક આયોજન અને એટીવીટી વિકાસશીલ તાલુકા જોગવાઈ )

૨.૧.૧ તાલુકાના કામો પસંદ કરતાં પહેલા તાલુકામાં સમાવિષ્ટ તમામ ગામોમાં ઉપલબ્ધ અને ખૂટતી ભૌતિક સુવિધાઓનો સર્વે તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રીએ કરાવવાનો રહેશે જેમા તાલુકાના લગત તમામ વિભાગોએ જરૂરી માહિતી પૂરી પાડવાની રહેશે.

૨.૧.૨ આ સર્વેને આધારે ગામવાઇઝ ગામમાં ખૂટતી ભૌતિક સુવિધાઓ, કામની ઉપયોગીતા તથા તે માટે જરૂરી અંદાજીત રકમની યાદી તૈયાર કરવાની રહેશે.

૨.૧.૩ આ સર્વેના આધારે ગેપ એનાલિસિસ કરી ગામનો વિલેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન તૈયાર કરવાનો રહેશે.

૨.૧.૪ આ તૈયાર કરેલ વિલેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાનની વિગતો સહિત જરૂરી સુધારા વધારા સાથે ગ્રામ પંચાયત દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ વિકાસનાં કામોની અગ્રતાક્રમ નિયત કરી તે મુજબની યાદી ગ્રામસભામાં ઠરાવથી મંજૂર કરાવી તાલુકા કક્ષાની સમિતિમાં રજૂ કરવાની રહેશે.

૨.૧.૫ તાલુકા કક્ષાની સમિતિ દ્વારા ગ્રામ્ય કક્ષાનાં કામોની પસંદગી ગામનો સંતુલિત વિકાસ

થાય તે ધ્યાને રાખી વિલેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન માંથી જ કામો પસંદ કરવાનાં રહેશે.



૨.૧.૬ તાલુકા આયોજન સમિતિએ પરિશિષ્ટ -૧ તથા પરિશિષ્ટ - ૨ ધ્યાને લઇ ગ્રામ્ય

કક્ષાનાં કામો મંજૂર કરતાં પહેલાં નીચે મુજબનાં સદર મુજબનાં કામોને અગ્રતા

આપવાની રહેશે.

૧. પાણી પુરવઠા

૨. ગટર વ્યવસ્થાના કામો

૩. શિક્ષણ

૪. આરોગ્ય

૫. વીજળીકરણ

૬. પોષણ

૭. અન્ય

૨.૧.૭ તાલુકા આયોજન સમિતિએ તાલુકા સેન્ટ્રીક અપ્રોય ધ્યાને લઇ અન્ય યોજનાઓ હેઠળ જેમ કે, ટ્રાઇબલ એરીયા સબ-પ્લાન, બોર્ડર એરિયા ડેવલોપમેન્ટ પ્રોગ્રામ, નાણાપંચથી પ્રાપ્ત થતી ગ્રાન્ટ કે અન્ય કોઇ યોજના વગેરે અંતર્ગત કરવાના થતા આયોજન પણ સંબંધિત યોજનામાં મંજૂર કરવા કામો ધ્યાને લઇ એ સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે કે કોઇ પણ કામ એક કરતા વધુ યોજનામાં બેવડાય નહીં.

૨.૧.૮ તાલુકા આયોજન સમિતિ દ્વારા મંજૂર થયેલ તાલુકા ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં મંજૂરી માટે જિલ્લા આયોજન કચેરીને રજૂ કરવાનું રહેશે.

૨.૧.૯ જિલ્લા આયોજન કચેરીએ જિલ્લા કલેક્ટર તથા જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના પરામર્શમાં રહી તાલુકા કક્ષાએથી મળેલ આયોજન ચકાસણી કરી જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં મંજૂરી માટે રજૂ કરવાનું રહેશે.

૨.૨. જિલ્લા કક્ષાની વિવેકાધીન જોગવાઇ

જિલ્લા આયોજન કચેરીએ તાલુકા કક્ષાએથી તૈયાર કરાયેલ વિવેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન, જિલ્લાના પ્રભારીમંત્રીશ્રી, જિલ્લાના પ્રભારી સચિવશ્રી, જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લાના સંસદસભ્યશ્રીઓ, જિલ્લાના ધારાસભ્યશ્રીઓ



તથા જિલ્લાના અન્ય વિભાગો દ્વારા મળેલ રજૂઆતો ધ્યાને લઈ એક કરતા વધારે તાલુકાને લાભ થનાર હોય તેવા કામોનો જ સમાવેશ થાય તે રીતે જિલ્લાકક્ષાની વિવેકાધીન જોગવાઈનું આયોજન તૈયાર કરી જિલ્લા કાર્યવાહક આયોજન સમિતિમાં મંજૂર કરાવી જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં મંજૂરી માટે રજૂ કરવાનું રહેશે.

### ૨.૩. વિકાસશીલ તાલુકા યોજના

વિકાસશીલ તાલુકા યોજના અંતર્ગત તાલુકા કક્ષાએથી તૈયાર કરાયેલ વિલેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન, જિલ્લાના પ્રભારીમંત્રીશ્રી, જિલ્લાના પ્રભારી સચિવશ્રી, વિકાસશીલ તાલુકાના પ્રભારી સચિવશ્રી, જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લાના સંસદસભ્યશ્રીઓ, જિલ્લાના ધારાસભ્યશ્રીઓ તથા જિલ્લાના અન્ય વિભાગો દ્વારા મળેલ રજૂઆતો ધ્યાને લઈ સંબંધિત વિભાગો દ્વારા યોજનાનું અમલીકરણ થવાથી વિકાસશીલ તાલુકા હેઠળના નિર્દેશાંકોમાં થનાર ફેરફારની વિગતવાર દરખાસ્ત મેળવી જિલ્લા કાર્યવાહક આયોજન સમિતિની મંજૂરી મેળવી જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં મંજૂરી અર્થે રજૂ કરવાનું રહેશે. આ યોજના હેઠળ પરિશિષ્ટ – ૧ મુજબના ઉપરાંત વિકાસશીલ તાલુકા હેઠળના નિર્દેશાંકોમાં હકારાત્મક સુધારો લાવી શકાય તેમ હોય તેવા કામોનો પણ સમાવેશ કરી શકાશે.

### ૨.૪. નગરપાલિકા વિવેકાધીન યોજના

નગરપાલિકા વિવેકાધીન યોજના હેઠળની જોગવાઈ માટે નગરપાલિકાની કારોબારી સમિતિમાં તૈયાર કરી જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં મંજૂરી માટે જિલ્લા આયોજન કચેરી મારફતે રજૂ કરવાનું રહેશે.

ઉક્ત ૨.૧ થી ૨.૪ની તમામ આયોજન જિલ્લા કક્ષાએથી એક સાથે જ જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં મંજૂરી માટે જિલ્લા આયોજન કચેરી મારફતે રજૂ કરવાના રહેશે.

### ૨.૫ રાષ્ટ્રીય પર્વની જોગવાઈ

૨.૫.૧ રાષ્ટ્રીય પર્વની જોગવાઈ પૈકી રાજ્ય કક્ષાના પર્વની જોગવાઈ શહેરી અને ગ્રામ્ય વસતિને ધ્યાને લઈ તે મુજબ શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે અંકિત કરવાની રહેશે. જેનું આયોજન વિલેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન, જિલ્લાના પ્રભારીમંત્રીશ્રી, જિલ્લાના પ્રભારી સચિવશ્રી, જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લાના સંસદસભ્યશ્રીઓ, જિલ્લાના ધારાસભ્યશ્રીઓ તથા જિલ્લાના અન્ય વિભાગો દ્વારા મળેલ રજૂઆતો ધ્યાને લઈ જિલ્લા કાર્યવાહક આયોજન સમિતિમાં તૈયાર કરી જિલ્લા આયોજન સમિતિની મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.



૨.૫.૨ રાષ્ટ્રીય પર્વની જોગવાઈ પૈકી જિલ્લા કક્ષાના પર્વની જોગવાઈ જે તાલુકામાં થયેલ હોય તે તાલુકાની શહેરી અને ગ્રામ્ય વસતિને ધ્યાને લઈ તે મુજબ શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે અંકિત કરવાની રહેશે. જેનું આયોજન વિવેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન, જિલ્લાના પ્રભારીમંત્રીશ્રી, જિલ્લાના પ્રભારી સચિવશ્રી, જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લાના સંસદસભ્યશ્રીઓ, જિલ્લાના ધારાસભ્યશ્રીઓ તથા જિલ્લાના અન્ય વિભાગો દ્વારા મળેલ રજૂઆતો ધ્યાને લઈ તાલુકા આયોજન સમિતિ / નગરપાલિકાની કારોબારી સમિતિએ આયોજન મંજૂર કરી જિલ્લા કાર્યવાહક આયોજન સમિતિની મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.

૨.૫.૩ રાષ્ટ્રીય પર્વની જોગવાઈ પૈકી તાલુકા કક્ષાના પર્વની જોગવાઈ જે ગામમાં થયેલ હોય તે ગ્રામ પંચાયતની ગ્રામ સભામાં મંજૂર કરી તાલુકા પંચાયત મારફતે જિલ્લા આયોજન કચેરીને રજૂ કરી જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી તથા જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીની મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.

૨.૪ રાષ્ટ્રીય પર્વની જોગવાઈ હેઠળ રૂ. ૨.૦ લાખથી ઓછી રકમના કામ મંજૂર કરી શકાશે નહીં.

#### ૨.૬. જિલ્લા વહિવટી તંત્રની જોગવાઈ

જિલ્લા વહિવટી તંત્રની જોગવાઈ હેઠળ જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી તથા પ્રાંત અધિકારીશ્રી હસ્તક મૂકવામાં આવતી વિવેકાધીન જોગવાઈના કામો તેઓ માર્ગદર્શક યાદી મુજબના કામો વિવેજ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન, જિલ્લાના પ્રભારીમંત્રીશ્રી, જિલ્લાના પ્રભારી સચિવશ્રી, જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લાના સંસદસભ્યશ્રીઓ, જિલ્લાના ધારાસભ્યશ્રીઓ તથા જિલ્લાના અન્ય વિભાગો દ્વારા મળેલ રજૂઆતો ધ્યાને લઈ ધ્યાને લઈ સૂચવવાના રહેશે તથા જિલ્લા આયોજન કચેરી મારફતે જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીની મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.

#### ૨.૭. ધારાસભ્યશ્રી સ્થાનિક વિસ્તાર વિકાસ યોજના:

૨.૭.૧ માન. ધારાસભ્યશ્રીઓની ગ્રાન્ટમાંથી હાથ ધરી શકાય તેવા પરિશિષ્ટ-૧ મુજબના કામોની યાદી પૈકીના કામો સૂચવી શકશે.

૨.૭.૨ માન. ધારાસભ્યશ્રી સ્થાનિક વિસ્તાર વિકાસ યોજના હેઠળ વિધાનસભાની બેઠક જે જિલ્લાના જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી તરીકે નિયુક્ત થયેલ હોય તે જિલ્લો નોડલ જિલ્લા તરીકે રહેશે.

૨.૭.૩ માન. ધારાસભ્યશ્રી જે વિસ્તાર તેઓની વિધાનસભા બેઠકમાં સમવેશ થયેલ હોય તે વિસ્તારમાં જ કામો સૂચવી શકશે.



૨.૭.૪ માન. ધારાસભ્યશ્રી દ્વારા નોડલ જિલ્લા બહારના વિસ્તારમાં તેઓના મતવિસ્તારમાં કામો સૂચવવા માટે કામની દરખાસ્ત નોડલ જિલ્લાને આપવાની રહેશે. આ દરખાસ્ત નોડલ જિલ્લા દ્વારા સંબંધિત જિલ્લાને મોકલી આપવાની રહેશે તથા આ કામે સંબંધિત જિલ્લા દ્વારા વહીવટી મંજૂરી આપતા પહેલા નોડલ જિલ્લા પાસેથી નાણાકીય જોગવાઈ ઉપલબ્ધતા પ્રમાણપત્ર મેળવી લેવાનું રહેશે તથા વહીવટી મંજૂરી અપાયા બાદ તુરંત નોડલ જિલ્લા પાસેથી તે મુજબની નાણાકીય જોગવાઈ મેળવી લેવાની રહેશે.

૨.૭.૫ માન. ધારાસભ્યશ્રી દ્વારા સૂચિત થયેલ કામોને સંબંધિત જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીએ અમલીકરણ માટે મંજૂરી આપવાની રહેશે.

૨.૮. ઉક્ત તમામ યોજનાઓના અમલીકરણ દરમિયાન આ સાથે પરિશિષ્ટ – ૪ મુજબની સૂચનાઓ ધ્યાને લેવાની રહેશે.

### ૩. વિવિધ સમિતિઓનું માળખું:

#### ૩.૧. જિલ્લા આયોજન સમિતિ

વંચાણ (૧) અને (૨) થી નિયુક્ત થયેલ સભ્યો ઉપરાંત નીચેની વિગતના આમંત્રિત સભ્યોને જિલ્લા આયોજન સમિતિની બેઠકમાં ઉપસ્થિત રાખવાના રહેશે. આ આમંત્રિત સભ્યો કોરમની ગણતરી અથવા સમિતિની કાર્યવાહિમાં મત માટે ગણતરી માટે ધ્યાને લેવાના રહેશે નહિ.

ક્રમ	જિલ્લા આયોજન સમિતિનાં આમંત્રિત સભ્યો
૧	જિલ્લાની તમામ તાલુકા પંચાયતના પ્રમુખશ્રીઓ તથા તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ
૨	જિલ્લાની તમામ નગરપાલિકાના પ્રમુખશ્રીઓ તથા નગરપાલિકાના મુખ્ય અધિકારીશ્રીઓ
૩	જિલ્લાની મહાનગરપાલિકાના નગરપતિશ્રી તથા મ્યુનિસિપલ કમિશ્નરશ્રી
૪	જિલ્લાના પ્રભારી સચિવશ્રી
૫	વિકાસશીલ તાલુકાના પ્રભારી સચિવશ્રી
૬	જિલ્લાની લીડબેંકના એક પ્રતિનિધિ
૭	જિલ્લાની મદ્યસ્થ સહકારી બેંકના ચેરમેનશ્રી
૮	અધિક કલેક્ટરશ્રી
૯	આદિજાતિ વિસ્તાર વિકાસ પ્રાયોજના વહીવટદારશ્રી
૧૦	જિલ્લા પંચાયતની સામાજિક ન્યાય સમિતિના ચેરમેનશ્રી
૧૧	જિલ્લા પંચાયતના એક જાગરુક મહિલા સભ્ય
૧૨	જિલ્લા આંકડા અધિકારી



૧૩	સમિતિને યોગ્ય જણાય તે મુજબના અન્ય સરકારી વિભાગો
----	---

### ૩.૨ તાલુકા કક્ષાએ તાલુકા આયોજન સમિતિ

ક્રમ	સમિતિનાં સભ્યો	હોદ્દો
૧	પ્રાંત અધિકારીશ્રી	અધ્યક્ષ
૨	તાલુકા પંચાયત પ્રમુખ	ઉપાધ્યક્ષ
૩	તાલુકામાં મત વિસ્તાર આવેલ હોય તેવા લોકસભાના સંસદસભ્યશ્રી	સભ્ય
૪	તાલુકામાં મત વિસ્તાર આવેલ હોય તેવા ધારાસભ્યશ્રીઓ	સભ્ય
૫	તાલુકામાં મત વિસ્તાર આવેલ હોય તેવા જિલ્લા પંચાયતના સદસ્યશ્રીઓ	સભ્ય
૬	તાલુકાનાં સામાજિક ન્યાય સમિતિનાં અધ્યક્ષ	સભ્ય
૭	મામલતદારશ્રી	સભ્ય
૮	તાલુકા વિકાસ અધિકારી	સભ્ય સચિવ
૯	તાલુકા આરોગ્ય અધિકારી	સભ્ય
૧૦	તાલુકા આંકડા મદદનીશ	સહ સભ્ય સચિવ
૧૧	બાળ વિકાસ યોજના અધિકારી	સભ્ય
૧૨	તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી	સભ્ય
૧૩	નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર(સિંચાઈ)	સભ્ય
૧૪	નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર(બાંધકામ)	સભ્ય
૧૫	મદદનીશ પેતી નિયામક	સભ્ય
૧૬	પશુ ચિકિત્સા અધિકારી	સભ્ય
૧૭	મદદનીશ પ્રાયોજના અધિકારી (મનરેગા)	સભ્ય
૧૮	એન.આર.એલ.એમ. ના પ્રતિનિધિ	સભ્ય
૧૯	મદદનીશ ઇજનેર	સભ્ય
૨૦	પ્રાંત અધિકારીશ્રીને જરૂર જણાય તે અન્ય તાલુકા કક્ષાના અધિકારીશ્રીઓ	આમંત્રિત

### ૩. જિલ્લા કક્ષાએ જિલ્લા કાર્યવાહક આયોજન સમિતિ

ક્રમ	સમિતિનાં સભ્યો	હોદ્દો
------	----------------	--------



૧	જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી	અધ્યક્ષ
૨	જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ	ઉપાધ્યક્ષ
૩	જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી	સભ્ય
૪	જિલ્લામાં મત વિસ્તાર આવેલ હોય તેવા લોકસભાના સંસદસભ્યશ્રી	સભ્ય
૫	જિલ્લામાં મત વિસ્તાર આવેલ હોય તેવા ધારાસભ્યશ્રીઓ	સભ્ય
૬	જિલ્લા પંચાયતનાં સામાજિક ન્યાય સમિતિનાં અધ્યક્ષ	સભ્ય
૭	જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીને યોગ્ય જણાય તેવા સરકારી વિભાગોના પ્રતિનિધિ	સભ્ય
૮	જિલ્લા આયોજન અધિકારી	સભ્ય સચિવ
૯	જિલ્લા આંકડા અધિકારી	સહ સભ્ય સચિવ

### પરિશિષ્ટ - ૧

#### મંજૂર કરવાપાત્ર કામોની યાદી

#### ૧. માર્ગો :

- ગામ્ય, શહેરી, શહેરી આઉટગ્રોથ વિસ્તારના આંતરિક તથા એપ્રોચ રોડના ડામર રોડ, સી.સી રોડ તથા પેવર બ્લોકના કામો
- એક કરતા વધારે ગામ્ય / શહેરી વિસ્તારને જોડતા રસ્તાના ડામર રોડ, સી.સી રોડ તથા પેવર બ્લોકના કામો
- ખુટતી કડીરુપ નાળા, નાના પુલો, ડીપ કોઝવે, ક્રોસ ડ્રેનેજના/ નાના કામો તેમજ ગામના આંતરિક રસ્તા ઉપર ખડિયાવાટના કામો
- હયાત રસ્તાની સુધારણાના કામો (માત્ર જાનહાનીનો ભય હોય તેવા કિસ્સામાં. હયાત કામ પૂર્ણ થયાની તારીખથી ઓછામા ઓછા ૬ વર્ષના સમયગાળા પછી આવું કામ હાથ ધરી શકાશે. આમા રાજ્ય માર્ગ કે જિલ્લા માર્ગોનો સમાવેશ કરી શકાશે નહિ.)
- શહેરી વિસ્તારમાં ટ્રાફિક નિયમન માટે રોડ ડીવાઇડર તથા ટ્રાફિક સર્કલ બનાવવાના કામ (સુશોભન વગર)
- ફક્ત ધારાસભ્યશ્રીની જોગવાઈમાંથી હાથ ધરી શકાય તેવા કામો



- શહેરી વિસ્તારોમાં કો.ઓ.હાઉસીંગ સોસાયટીઓ, ગુજરાત હાઉસીંગ બોર્ડ, હુડકો, ગુજરાત સ્વમ કવીયરન્સ બોર્ડ વગેરે પ્રકારની રહેણાંક સોસાયટીઓમાં રસ્તાનાકામો
- શહેરી વિસ્તારની ગરીબ અને પછાત વર્ગની સોસાયટીઓ ઉપરાંત અન્ય સોસાયટીઓ રસ્તાના કામો માટે માન.ધારાસભ્યશ્રીઓ દ્વારા ૧૦ ટકા લોકફાળાની રકમ સોસાયટીવતી માન.ધારાસભ્યશ્રી ગ્રાન્ટમાંથી ફાળવી શકાશે

### ૨. ગટર વ્યવસ્થાના કામો

- ગટર વ્યવસ્થાના નવા કામો
- તાલુકા પંચાયત તથા નગરપાલિકા માટે ફરતું ટોઇલેટ
- જાહેર શૌચાલય તથા મૂતરડી
- વરસાદી પાણીના નિકાલ માટે ડ્રેનેજ વ્યવસ્થાના નવા કામો
- તાલુકા પંચાયત તથા નગરપાલિકા કક્ષાએ ગટર સાફ કરવાના જેટીંગ મશીન તથા યાંત્રિક સાધનો

### ૩. શિક્ષણ

- સરકારી પ્રાથમિક,માધ્યમિક શાળા, આઇ.ટી.આઇ., પોલીટેકનિકમાં વર્ગખંડ તથા પ્રયોગશાળાના બાંધકામ, ગેટથી સંસ્થાના મકાન સુધી રસ્તા માટે પેવર બ્લોક, કંમ્પાઉંડ વોલ – ગેટ સહિત, શૌચાલય, ગટર, પીવાના પાણીને લગત સુવિધાના કામો, લાઇબ્રેરી બાંધકામ, વિજળીકરણના કામો, અગ્નિશામક સાધનો વસાવવા, વર્ગખંડોના મરામતને લગતા કામો ( જાનહાનીનો ભય હોય તેવા કિસ્સામાં)
- સરકારી પ્રાથમિક, માધ્યમિક શાળા, આઇ.ટી.આઇ., પોલીટેકનિકમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે બેંચીસ/ખુરશી, ટેબલ, બ્લેકબોર્ડ, લાઇબ્રેરીમાં પુસ્તકો રાખવા માટે કબાટ (એક શાળાને આજીવન કુલ ૫.૦૦ લાખ)
- સરકારી પ્રાથમિક શાળામાં મદ્યાહન ભોજન શેડ, ભોજન માટે પ્લેટફોર્મ તથા મદ્યાહન ભોજન રસોડાનું બાંધકામ, સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ માટે સાદા શેડ સહિત પ્લેટફોર્મ, પીવાના પાણીની સુવિધાની જગ્યાએ પેવર બ્લોક



- સરકારી પ્રાથમિક, માધ્યમિક શાળા, આઇ.ટી.આઇ., પોલીટેકનિક ને સ્માર્ટ ક્લાસ બનાવવાના પ્રોજેક્ટમાં, કોમ્પ્યુટર, તાલીમના સાધનો, લેબોરેટરીના સાધનો(સરકારશ્રીની અમલમાં હોય તે યોજનાના સ્પેસીફિકેશન મુજબ તથા તે રકમની મર્યાદામાં)
- સરકારી હોસ્ટેલોના બાંધકામ, હોસ્ટેલના ગેટથી શાળાના મકાન સુધી પેવર બ્લોક, કંપાઉન્ડ વોલ – ગેટ સહિત, શૌચાલય, પીવાના પાણીને લગત સુવિધા, વિજળીકરણના કામો
- સરકારી પ્રાથમિક, માધ્યમિક શાળા, આઇ.ટી.આઇ., પોલીટેકનિક તથા વ્યામામશાળામાં વ્યાયામ, રમત-ગમત અને અંગકસરતના સાધનો.
- દિવ્યાંગજનો માટેના શૈક્ષણિક સાધનો તથા સુવિધા ઉભી કરવાના કામો

#### ૪. આરોગ્ય

- સરકારી હોસ્પિટલો,દવાખાના તથા આરોગ્ય કેન્દ્રોના મકાનોના બાંધકામ, વધારાના વોર્ડ, વેઇટીંગ રુમ, ઓપરેશન થિયેટર, લેબરુમ , સ્ટોરુમ, રસોડું, પીવાના પાણીને લગત સુવિધા, જાહેર શૌચાલય તેમજ કંપાઉન્ડ વોલ
- સરકારી હોસ્પિટલો,દવાખાના તથા આરોગ્ય કેન્દ્રોમાં ઇલાજ માટેના જરૂરી સાધનો, દવા સ્ટોરેજ કરવા રેફ્રિજરેટર, જનરેટર, વિજળીકરણના કામો, દર્દીઓના વોર્ડ અને ઓપરેશન થિયેટર તથા લેબરુમમાં એરકંડીશનર, અગ્નિશામક સાધનો વસાવવા, મેડીકલ વેસ્ટના નિકાલ માટેના સાધનો
- સરકારી હોસ્પિટલો,દવાખાના તથા આરોગ્ય કેન્દ્રોના મકાનોના અનિવાર્ય હોય તેવા મરામતના કામો
- સરકારી હોસ્પિટલો,દવાખાના, આરોગ્ય કેન્દ્ર, નગરપાલિકા તથા મહાનગરપાલિકા હસ્તક એમ્બ્યુલંસ તથા સબવાહિની ખરીદવા
- સરકારી હોસ્પિટલો,દવાખાના તથા આરોગ્ય કેન્દ્રોમાં જાહેર આરોગ્ય માટે મચ્છર નિવારણ માટેના ફોર્ગીંગ મશીન તથા સ્પ્રે મશીન
- જિલ્લા, તાલુકા, નગરપાલિકા તથા મહાનગરપાલિકા હસ્તક ફરતુ દવાખાનું
- સરકારશ્રી દ્વારા માન્યતા અપાયેલ હોય તેવા સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ સંચાલિત ફીઝીયોથેરપી, બ્લડબેંક તથા ડાયાલીશીસ સેન્ટર માટે ઇલાજ ને લગત સાધનો વસાવવા



## પ. પાણી પુરવઠા

- પાણી પૂરવઠાની નવી સુવિધા તૈયાર કરવા તથા વિતરણ માટે જરૂરી સમ્પ, ટાંકીઓ તથા પાઇપલાઇનના કામો, હેડ પંપ, પીવાના પાણીની સ્ટેંડ પોસ્ટ, સામુદાયિક પીવાના પાણીના પ્લાન્ટ સ્થાપિત કરવા (વિજ જોડાણ સંબંધિત સ્થાનિક સ્વરાજ સંસ્થાના નામે હોવા જોઇશે. આ કામો સંબંધિત સત્તા મંડળના પાણી પુરવઠા વિભાગ મારફતે હાથ ધરવા જોઇશે.)
- તાલુકા પંચાયત, નગરપાલિકા તથા મહાનગરપાલિકા ને વોટર ટેન્કર વસાવવા
- જાહેર સ્નાનઘાટ અને ધોબીઘાટ
- સરકારી બિલ્ડિંગો / ઇમારતોમાં વરસાદી પાણીના જળ સંગ્રહ તથા ભુમિગત જળના રીચાર્જિંગના નવા પાકા કામો
- જાહેર જગ્યાઓએ પીવાના પાણીની પરબ તથા તે માટેના યાંત્રિક સાધનો,
- ફક્ત ધારાસભ્યશ્રીની જોગવાઇમાંથી હાથ ધરી શકાય તેવા કામો
  - શહેરી વિસ્તારોમાં કો.ઓ.હાઉસીંગ સોસાયટીઓ, ગુજરાત હાઉસીંગ બોર્ડ, હુડકો, ગુજરાત સ્વમ કવીયરન્સ બોર્ડ વગેરે પ્રકારની રહેણાંક સોસાયટીઓમાં પાણીની પાઇપલાઇનના કામો નીચેની શરતે લઈ શકાશે

## દ. વિજળીકરણ

- વિજળીકરણના નવા કામો, સ્ટ્રીટ લાઇટ તથા એલ ઇ ડી હાઇ માસ્ટ લાઇટ ના કામો,
- સરકારી બિલ્ડિંગો / ઇમારતોમાં સૌર વીજળી ઉત્પન્ન કરવાના કામો (સરકારશ્રીની પ્રવર્તમાન યોજના મુજબના દરે તથા ઉપલબ્ધ સબસીડીનો ઉપયોગ કરવાનો રહેશે.)
- સરકારી આંગણવાડી, શૈક્ષણિક તથા આરોગ્ય સંસ્થાઓને ડીપોઝીટ સિવાયની બાકિની રકમ માટે વીજળી જોડાણ આપવાની યોજના
- ફક્ત ધારાસભ્યશ્રીની જોગવાઇમાંથી હાથ ધરી શકાય તેવા કામો
  - શહેરી વિસ્તારોમાં કો.ઓ.હાઉસીંગ સોસાયટીઓ, ગુજરાત હાઉસીંગ બોર્ડ, હુડકો, ગુજરાત સ્વમ કવીયરન્સ બોર્ડ વગેરે પ્રકારની રહેણાંક સોસાયટીઓમાં સ્ટ્રીટ લાઇટના કામો

## ૭. પોષણ



- સરકારી આંગણવાડીના નવા મકાનો (રાજ્ય સરકારની પ્રવર્તમાન ટાઇપ ડીઝાઇન મુજબ)
- સરકારી આંગણવાડીના કમ્પાઉન્ડ વોલ, ગેટથી આંગણવાડીના મકાન સુધી પેવર બ્લોક, પીવાના પાણીને લગત સુવિધા
- સરકારી આંગણવાડીમાં રશોડુ, સ્ટોરરુમ તથા બાળકો માટે ભોજન બનાવવા તથા પીરશવાના સાધનો, અગ્નિશામક સાધનો વસાવવા
- સરકારી આંગણવાડીમાં બાળકોની તાલીમ માટે સંગીતના તથા રમત ગમતના શૈક્ષણિક સાધનો
- સરકારી આંગણવાડીના મકાનોની ભારે મરામત (માત્ર જનહાનીનો ભય હોય તેવા કિસ્સામાં)

#### ૮. નાની સિંચાઇ

- નવા ચેક ડેમ
- સિંચાઇની કેનાલના નવા કામો તથા અતિજરૂરીઆતના રીપેરીંગ (સંબંધિત સિંચાઇ યોજનાની કચેરી દ્વારા અમલીકરણની શરતે)

#### ૯. કૃષિ અને પશુપાલન

- સરકારી પશુ દવાખાનાનું બાંધકામ, કંપાઉન્ડ વોલ, પશુ દવાખાનાના કંપાઉન્ડમાં પેવર બ્લોક અને સીસી પાથરવાનું કામ, શૌચાલય, પાણી પુરવઠાના કામ, ગટર, વીજળીકરણના કામ, ટ્રેવીસ
- ટ્રેવીસ, ઢોર પુરવાના ડબ્બા
- ગામમાં પશુઓને પીવાના પાણી માટે હવાડા
- ગ્રામ પંચાયતની ગૌશાળાને કમ્પાઉન્ડ વોલ, છાપરુ, હવાડા, ઘાસ ગોડાઉન, ટ્રેવીસ, શૌચાલય, પાણી પુરવઠા, ગટર, વીજળીકરણના કામ
- તાલુકા, નગરપાલિકા તથા મહાનગરપાલિકા હસ્તક ફરતુ પશુ દવાખાનું
- પક્ષીઘર બનાવવા



- પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટ, કોલ્ડ સ્ટોરેજ, બરફ પ્લાન્ટ, ફ્રીઝીંગ અને પેકિંગ પ્લાન્ટ સ્થાપવા સમુદાયના ઉપયોગ માટે માછલી અને માછીમારી ઉત્પાદનો
- માટી પરીક્ષણ પ્રયોગશાળાઓની સ્થાપના

#### ૧૦. સમુહ વિકાસ અને પંચાયતો

- પંચાયત ઘરનું બાંધકામ, કમ્પાઉન્ડ વોલ ગેટ સહિત (રાજ્ય સરકારની પ્રવર્તમાન ટાઇપ ડીઝાઇન મુજબ)
- ગ્રામ્ય અથવા શહેરી કક્ષાએ લાઇબ્રેરી ઉપલબ્ધ ન હોયતો લાઇબ્રેરી બાંધકામ તથા પુસ્તકો રાખવા કબાટ
- પંચાયત ઘરમાં શૌચાલય, પીવાના પાણીના કામો, ગટર, વીજળીકરણના કામ, પંચાયત ઘરના ગેટથી પંચાયતના મકાન સુધી પેવર બ્લોક
- ગ્રામ્ય કક્ષાએ વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન અથવા એ.ટી.વી.ટી. યોજના હેઠળ દર પાંચ વર્ષે એક વાર ગ્રામ પંચાયત હસ્તકના કોમ્યુનીટી હોલનું બાંધકામ અથવા વધારાના રુમ

#### ૧૧. સ્થાનિક વિકાસ

- એસ ટી પીકઅપ સ્ટેન્ડ
- સ્મશાનગૃહ- કબ્રસ્તાન (આ સિવાય અન્ય નામે ઓળખાતી જગ્યાઓ સહિત) સ્મશાન સગડી, પાણી પૂરવઠા, સ્મશાન શેડ, શૌચાલય, ઘાંસ- લાકડા ભરવા ગોડાઉન, સ્નાના ગૃહ, ગટરના કામો, નનામી અને કમ્પાઉન્ડ વોલ
- સામુદાયિક ડસ્ટબીન તેમજ ડોર ટુ ડોર કચરાના કલેક્શન માટે વાહન
- તાલુકા કક્ષાએ તથા શહેરી વિસ્તારમાં ફાયર ફાઇટર
- જાહેર સ્થળોએ બાંકડા (ફુલ જોગવાઇના ર.પ ટકાની મર્યાદામાં)
- એસ.ટી. ડેપોમાં ડામર રોડ, સીસી રોડ, પેવર બ્લોક, જાહેર શૌચાલય, તથા પીવાના પાણીને લગત સુવિધાના કામો
- શહેરી વિસ્તારમાં કચરો એકત્રિત કરવા માટેના કન્ટેનર તથા રોડ સ્વીપર
- નગરપાલિકા, મહાનગરપાલિકા સંચાલિત સ્પોર્ટ્સ મેદાનોમાં Indoor game નાં મકાન બાંધકામની યોજના



- નગરપાલિકા, મહાનગરપાલિકા સંચાલિત લાયબ્રેરી માટે મોબાઇલ લાઇબ્રેરીઓ માટે વાહનોની ખરીદી

#### ૧૨. આપત્તિ નિવારણ

- જિલ્લા ડીઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટના પ્લાન અનુશાર અસરકારક આપત્તિ નિવારણ માટે લોકોને ચેતવણી આપવાના સાધનો, લાઇફ જેકેટ, લાઇફ બોટ, શેલ્ટર હોમ, વોટર પંપીંગ મશીન
- તાલુકા કક્ષા, નગરપાલિકા તથા મહાનગર પાલિકા કક્ષાએ ફાયર ફાયટર
- પૂર સંરક્ષણ દીવાલના કામો (ગામથળ બચાવવાના હેતુ માટે જ જોગવાઇના ૫%ની મર્યાદામાં )

#### ૧૩. દિવ્યાંગજનો માટે સુવિધા

- સરકારી કચેરીઓ તથા સંસ્થાઓ માટે વ્હીલચેર, ટેકણઘોડી વસાવવા
- આ યોજના હેઠળ બનેલ મિલકતોમાં દિવ્યાંગજનોની સુવિધા માટે રેમ્પ
- સરકારી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં દિવ્યાંગોના શિક્ષણ માટે શૈક્ષણિક સાધનો

#### ૧૪. મહિલા કલ્યાણ

- સરકારી સંસ્થાઓમાં સ્ત્રીઓ માટે અલાયદા રુમના બાંધકામ
- સરકારી પ્રાથમિક, માધ્યમિક શાળાઓ, આઇ.ટી.આઇ. તથા પોલીટેકનીકમાં શેનીટરી પેડ ઇનકાર્શીનેટર

#### ૧૫. વાતાવરણીય સુધારણા

- તાલુકા પંચાયત, નગરપાલિકા, મહાનગરપાલિકા હસ્તક સામુદાયિક વાતાવરણ, પીવાના પાણી, ડ્રેનેજના ગંદા પાણી, તળાવો તથા નદિઓના શુદ્ધિકરણ માટેના મશીનરી તથા જરૂરી બાંધકામનાં કામો

#### ૧૬. પ્રક્રિયા

જિલ્લા આયોજન કચેરી દ્વારા કરવામાં આવતી ક્ષેત્રીય કામગીરી તથા વિનિયમનની કામગીરી માટે વાહન ખરીદી



મળવાપાત્ર કુલ જોગવાઈના મહત્તમ ૫ ટકા

- જિલ્લા આયોજન કચેરીનું મકાન તેમજ મિટીંગ હોલમાં જરૂરી વ્યવસ્થા ઉભી કરવા
- જિલ્લા આયોજન કચેરી જિલ્લા આયોજનને લગતા અહેવાલો પ્રસિધ્ધ કરવા
- જિલ્લા આયોજન મંડળની લાયબ્રેરી માટે પુસ્તકો વસાવવા / સામાયિકો માટે
- જિલ્લા આંકડા અધિકારીની કચેરી તથા જિલ્લા આયોજન અધિકારીની કચેરી ખાતે આંકડાકીય કામગીરી માટે સાધનો વસાવવા

વિકેન્દ્રિત જિલ્લા અયોજન મંડળ હેઠળ બનેલ કે બનાવવામાં આવનાર અસ્કયામતોના નિભાવ અને મરામત માટે સંબંધિત યોજના હેઠળ

પરિશિષ્ટ : ૨

નિષેધાત્મક કામોની યાદી

- આ યોજના હેઠળની કોઈપણ પ્રકારના ફક્ત મેટલ – માટી કામ, આવર્તક કે આ નિયમો હેઠળ સ્પષ્ટ દરશાવેલ ન હોય તેવા રિપેરીંગ પ્રકારના કામો થઈ શકશે નહીં.
- કોઈપણ પ્રકારના રહેણાંક હેતુ માટેના મકાનો બનાવી શકાશે નહીં.
- કોઈપણ પ્રકારના વાણિજ્યિક અથવા ખાનગી એકમો માટે ઉપયોગ શકાશે નહીં.
- કોઈપણ યોજના હેઠળ તૈયાર થતી મિલકતોને કોઈપણ જીવીત કે મૃત વ્યક્તિનું માનકરણ આપી શકાશે નહીં.
- કોઈપણ પ્રકારની ગ્રાન્ટ, લોન, એડવાન્સ કે ડિપોઝીટની રકમ ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં.
- કોઈપણ પ્રકારની અન્ય કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકારના રાહત ફંડમાં કે અન્ય યોજનાઓમાં ફાર્મ બજાવવા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં.
- આ યોજના હેઠળ કોઈપણ જમીન ખરીદી અથવા કોઈપણ પ્રકારના વળતર, નુક્શાની ભરપાઈ માટે ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં.



- કોઈપણ પ્રકારના પૂર્ણ થયેલા અથવા અધુરા રહેલા કામના રીએમ્બર્સમેન્ટ, ત્યજી દેવાયેલા કામો, પ્રગતિમાં હોય તેવા કામો માટે જોગવાઈ કરી શકાશે નહીં.
- આ યોજના હેઠળ કોઈપણ સંજોગોમાં વ્યક્તિગત લાભ, ચોક્કસ ધર્મ, જાતિ સમુદાયના હોય તે પ્રકારના કામો હાથ ધરી શકાશે નહીં.
- જે- તે હેતુ માટે ઉપલબ્ધ ન હોય તેવી જગ્યાએ ગેરકાયદેસર વસાહતી વિસ્તારો, દબાણ થયેલ હોય તેવી જગ્યાઓ પર યોજના હેઠળ કામ ધરી શકાશે નહીં.
- કોઈપણ પ્રકારના આવર્તક ખર્ચ માટે જોગવાઈ થઈ શકશે નહીં.

## પરિશિષ્ટ – ૩

ક્રમ	વિગત	સંભવિત માસ / મર્યાદા
૧	વિલેજવાઇઝ સર્વેની કામગીરી	જુલાઇ – ઓગષ્ટ
૨	ગેપ એનાલિસિસ કરી Village Development Plan તૈયાર કરવો	સપ્ટેમ્બર અંત સુધી
૩	Village Development Plan ગ્રામસભામાં મંજૂર કરાવવો	ઓક્ટોમ્બર
૪	તાલુકા આયોજન મંડળ દ્વારા કામો મંજૂર કરવા	નવેમ્બર
૫	જિલ્લા આયોજન મંડળ દ્વારા કામો મંજૂર કરવા	ડીસેમ્બર
૬	કામોના તાંત્રીક અંદાજો રજૂ કરવા	જાન્યુઆરી
૭	વહીવટી મંજૂરી આપવાની કામગીરી	ફેબ્રુઆરી
૮	વર્ક ઓર્ડર આપવાની કામગીરી અને જ્યાં ટેન્ડર બહાર પાડવાનું થાય તેવા સંજોગોમાં ટેન્ડરીંગની પ્રક્રિયા પૂરી કરવા)	માર્ચ
૯	કામો શરૂ કરવા	૧લી એપ્રિલ
૧૦	કામો પૂર્ણ કરવા	૩૧મી માર્ચ

## પરિશિષ્ટ – ૪

યોજનાઓ હેઠળ અમલીકરણ માટે ધ્યાને લેવાની વિગતો

૧. તાલુકા આયોજન સમિતિ, જિલ્લા કાર્યવાહક આયોજન સમિતિમાં એવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે, તમામ નિર્ણયો સર્વસંમતિથી લેવામાં આવે પરંતુ, એવું શક્ય ન હોય તેવા સમયે અધ્યક્ષશ્રીનો નિર્ણય આખરી નિર્ણય ગણાશે.
૨. આ યોજના હેઠળની સમિતિનીબેઠક દરમિયાન અધ્યક્ષશ્રી હાજર રહી શકે તેમ ના હોય તેવા કિસ્સામાં ઉપાધ્યક્ષ સમિતિના અધ્યક્ષ તરીકે ફરજ બજાવશે.
૩. તાલુકા આયોજન સમિતિએ રજૂ કરેલ આયોજન પૈકી જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી તથા જિલ્લા આયોજન સમિતિ યોગ્ય કારણો દર્શાવી કોઇપણ કામ રદ અથવા ફેરફાર કરી શકશે.
૪. તાલુકા આયોજન સમિતિ નિયત સમયમર્યાદામાં જિલ્લા આયોજન સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવા આયોજન રજૂ ન કરી શકે તેવા કિસ્સામાં જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી તાલુકા આયોજન સમિતિની સત્તા પોતાના હસ્તક કરી સંબંધિત તાલુકાનું આયોજન જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી મારફત તૈયાર કરાવી જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં રજૂ કરશે તથા તાલુકા આયોજન સમિતિની નિષ્ફળતા બદલ કાર્યવાહિ હાથ ધરવાની રહેશે.
૫. તમામ યોજનાઓ હેઠળ કોઇપણ એક કામ રૂ. ૨૫.૦૦ લાખની મર્યાદામાં મંજૂર કરી શકે છે.
૬. તમામ યોજનાઓ હેઠળ ૧૦%ની મર્યાદામાં બાંકડાના કામો મંજૂર કરવાના રહેશે.
૭. જિલ્લા આયોજન સમિતિ હેઠળ મંજૂર કરવાની થતી યોજનાઓ માટે જે તે વર્ષની ફળવાયેલ રકમના ૧૫%ની મહત્તમ મર્યાદામાં સી સી રોડ તથા ૧૦%ની મર્યાદામાં પેવરબ્લોક ના કામો મંજૂર કરવાના રહેશે.
૮. એટીવીટી યોજના હેઠળ ફક્ત ગામતળના જ કામો મંજૂર કરી શકાશે.
૯. આ યોજના હેઠળના દરેક કામ પર તક્તી મૂકવી. સાઇઝ : ૨' X 11/૨' મૂકવાની રહેશે. જેનો ખર્ચ કિંમતના 1% અથવા રૂ. ૧૦૦૦ જે ઓછુ હોય તે. ખર્ચની જોગવાઇ કામના કન્ટીજન્સી ખર્ચમાં કરવી તથા કામની તાંત્રિક મંજૂરી સમયે, કામ પ્રગતિમાં હોય તે સમયે તથા કામ પૂર્ણ થયેથી જિઓ ટેગિંગ અનિવાર્યપણે કરવાનું રહેશે. જે કામના ચૂકવણા પહેલા સૂનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે. ધારાસભ્યશ્રી ગ્રાન્ટના કામોમાં તક્તિમાં ધારાસભ્યનું નામ લખવું.
૧૦. આયોજનના તમામ કામોમાં દિવ્યાંગજનો માટે સુગમ્યતા ઊભી કરવાની રહેશે.
૧૧. તમામ કામોના તાંત્રિકા અંદાજો તથા અમલીકરણ સંબંધિત વિભાગના નિયત ધોરણો અનુશાર નિયત કરવાના રહેશે.



૧૨.યોજના હેઠળ કામને પ્રાથમિક મંજૂરી મળેથી નક્શા અંદાજ ૩૦ દિવસમાં આપવાના રહે છે.

૧૩.મહાનગરપાલિકાના ધારાસભ્ય સમગ્ર મહાનગરપાલિકામાં કામ સૂચવી શકે.

૧૪. ધારાસભ્યશ્રી તથા જિલ્લા વહિવટી તંત્રની વિવેકાધીન જોગવાઈ હેઠળ વર્ષની શરુઆતના ૪ માસમાં કામો સૂચવે તે ઇચ્છનીય છે.

૧૫.ધારાસભ્ય ફંડમાંથી સ્વર્ણિમ જયંતિ મુખ્યમંત્રી શહેરી વિકાસ યોજના હેઠળ ગરીબ અને પછાત વરગની સોસાયટીઓ ઉપરાંત અન્ય તમામ ખાનગી સોસાયટીઓમાં રસ્તા અને સ્ટ્રીટલાઇટ માટે લોકફાળા હેઠળ સંબંધિત યોજનાની પ્રવર્તમાન જોગવાઈ મુજબ રકમ ફાળવી શકે છે.

૧૬.વિનિયમ અહેવાલ નિયત નમૂનામાં દરમાસે જિલ્લા આયોજન અધિકારીએ કલેક્ટર અને જિલ્લા આંકડા અધિકારીએ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીને રજૂ કરવા તથા એક નકલ નાયબ સચિવ(એમ એલ પી) તથા એક નકલ અર્થશાસ્ત્ર અને આંકડાશાસ્ત્રને મોકલવી.

૧૭.જે સમિતિઓમાં ધારાસભ્ય સભ્ય તરીકે હોય તેવી સમિતિઓની બેઠક વિધાનસભા સત્ર ચાલુ હોયતો વિધાનસભાના કામકાજના દિવશે ન બોલાવતા શનિવાર અથવા રવિવારે બોલાવવી

૧૮.વિકેંદ્રિત જિલ્લા આયોજન કાર્યક્રમ હેઠળની વિવિધ યોજનાઓ હેઠળના જે કામોને મહાનગરપાલિકા / નગરપાલિકા અસ્તિત્વમાં આવી તે પહેલા ગ્રામ્ય વિસ્તાર/નગરપાલિકા વિસ્તાર તરીકે ગણી આયોજનમાં લેવામાં આવેલ હોય અને મંજૂરી આપવામાં આવેલ હોય તેવા કામો લગત અમલીકરણ અધિકારી મારફતે નિયમાનુશાર કાર્યવાહી કરીને સત્વરે સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ કરવાના રહેશે.

૧૯. જિલ્લા આયોજન સમિતિમાં જિલ્લા કક્ષાની તમામ યોજનાઓ હેઠળ હાથ ધરાયેલ તમામ કામોની સમિક્ષા હાથ ધરવાની રહેશે.

૨૦. યોજના હેઠળના તમામ કામો માટે ૧) કામ શરુ થયા પહેલા ૨) કામ પ્રગતિમાં હોય તથા ૩) કામ પૂર્ણ થયાના તબક્કાના જિયો ટેગિંગ નિયત વેબ સાઇટ પર થયા બાદ તે કામના ચૂકવણા કરવાના રહેશે. અન્યથા આ બાબતો નાણાકિય જોગવાઈના દુરઉપયોગ સમકક્ષ ગણી કાર્યવાહિ હાથ ધરવાની રહેશે.



## ANNEXURE 2: COWLAGI COMMITTEE'S 44 BACKWARDNESS PARAMETERS –

Sl. No.	Sector
1	Density of Population
2	Percentage of Scheduled Castes and Scheduled Tribes to Total population
3	Percentage of Children in the Age group of 0-6 to total population
4	Percentage of Cultivators and Agricultural Labourers to total Workers
5	Percentage of Urban population to total population
6	Number of persons employed in non-agricultural establishments to total population
7	Percentage of households without electricity facilities
8	Percentage of households without latrine facilities
9	Percentage of households without drainage facilities
10	Percentage of households without access to tap water facilities
11	Percentage of Families living Below Poverty Line.
12	Percentage of irrigated area to gross cropped area
13	Percentage of areas sown more than once to net area sown
14	Area under food crop to gross cropped area
15	Area under horticulture crops to gross cropped area
16	Number of Electric pump sets and diesel engines per thousand Hectares of gross cropped area
17	Number of Power operated farm equipment other than above, per thousand hectares of gross cropped area
18	Percentage of Milch Animals to Total Population
19	Mechanism in Livestock Management
20	Total number of Poultry birds (indigenous and improved variety) per thousand population
21	Number of registered small scale industrial units per lakh of population
22	Employment in registered small scale industrial units per lakh of population
23	Investment in small scale industrial units per lakh of population



Sl. No.	Sector
24	Number of medium and large scale industrial units per lakh of population
25	Employment in medium and large scale industrial units per lakh of population
26	Investment in medium and large scale industrial units per lakh of population
27	Percentage of villages getting three phase power supply for 24 hours (Jyoti Gram)
28	Length of surfaced roads (pucca) per lakh of population
29	Length of surfaced roads (pucca) per 100 sq. kms. of area
30	Percentage of villages having no. of trips by State Transport Bus Services to total inhabited villages
31	Percentage of villages having one trip to State Transport Buses to total inhabited villages
32	Number of post offices per lakh of population
33	Number of Scheduled Commercial Bank branches per lakh of population
34	Number of Co-operative bank branches per lakh of population
35	General Literacy Rate of Talukas
36	Rural Female literacy rate
37	Extent of physical amenities available in primary schools (drinking water, electricity, toilet facility, compound wall and playground)
	(i) Percentage of School without electricity
	(ii) Percentage of School without T.V.
	(iii) Percentage of School without drinking water facility
	(vi) Percentage of School with sanitation unit
38	Number of secondary and higher secondary schools per lakh of population
39	Number of secondary and higher secondary schools per lakh of population
40	Number of students appearing in H.S.C. examination (average of last three years) per lakh of population
41	Number of Hospitals beds per lakh of population
42	Doctors (Ayurvedic and Homeopathic) population ratio
43	Percentage of Institutional deliveries
44	Percentage of mal-nourished children (0 to 6 age group)



**ANNEXURE 3: 4.5 HDI-BASED INDICATORS FOR BACKWARD TALUKAS -****2.1 Health & Nutrition –**

Sl. No.	Theme	#	Indicator Name	Weight
1	Health & Nutrition	1	Percentage of Pregnant Women receiving three or more antenatal care check-ups against total early ANC registrations	1.00
2	Health & Nutrition	2	Percentage of ANC registered within the first trimester against total ANC registrations	1.00
3	Health & Nutrition	3	Percentage of pregnant women (PW) registered for ANC against estimated pregnancies	2.00
4	Health & Nutrition	4	Percentage of Pregnant women having severe anemia treated against PW having severe anemia tested cases	1.50
5	Health & Nutrition	5	Percentage of pregnant women tested for hemoglobin 4 or more than 4 times for respective ANCs against total ANC registration	1.00
6	Health & Nutrition	6	Sex Ratio at birth	2.00
7	Health & Nutrition	7	Percentage of institutional deliveries out of total registered deliveries	2.00
8.1	Health & Nutrition	8.1	Tuberculosis (TB) case notification rate (Public and Private Institutions) as against estimated cases	0.75
8.2	Health & Nutrition	8.2	TB treatment success rate among notified TB patients (public and private)(in %)	0.75
9	Health & Nutrition	9	Percentage of low birth weight babies (Less than 2500 gms)	1.50
10	Health & Nutrition	10	Proportion of live babies weighed at birth	1.50
11	Health & Nutrition	11	Percentage of children fully immunized (9-11 months) (BCG+ DPT3 + OPV3 + Measles1)	2.50
12	Health & Nutrition	12	Infant mortality against total birth	3.00
13	Health & Nutrition	13	Percentage of Severe Acute Malnutrition (SAM)	2.00
14	Health & Nutrition	14	Percentage of Moderate Acute Malnutrition (MAM)	2.00
15	Health & Nutrition	15	Percentage of pregnant women taking Supplementary Nutrition under the ICDS Programme regularly	2.00
16	Health & Nutrition	16	% of Zero month - Five year old children weighed at AWCs	1.50
17	Health & Nutrition	17	Percentage of Anganwadis centers reported to have conducted at least one Village Health Sanitation & Nutrition day in the last one month (Mamta divas)	1.00
18	Health & Nutrition	18	Percentage of AWCs having toilet facility	1.00
<b>Total weightage of Health &amp; Nutrition</b>				<b>30</b>

**2.2 Education**

Sl. No.	Theme	#	Indicator Name	Weight
19	Education	1	% of students having more than 80% attendance in elementary (overall)	2.25
20	Education	2	% of students having more than 80% attendance in secondary (overall)	2.25
21	Education	3	% students having more than 60% marks in SAT in std. 3 (Maths)	2.25
22	Education	4	% students having more than 60% marks in SAT in std. 3 (EVS)	2.25
23	Education	5	% students having more than 60% marks in SAT in std. 3 (Gujarati)	2.25
24	Education	6	% students having more than 60% marks in SAT in std. 5 (Maths)	2.25
25	Education	7	% students having more than 60% marks in SAT in std. 5 (EVS)	2.25
26	Education	8	% students having more than 60% marks in SAT in std. 5 (Gujarati)	2.25
27	Education	9	% students having more than 60% marks in SAT in std. 8 (Maths)	2.25
28	Education	10	% students having more than 60% marks in SAT in std. 8 (Science)	2.25
29	Education	11	% students having more than 60% marks in SAT in std. 8 (Gujarati)	2.25
30	Education	12	Proportion of schools with Access to Disabled Friendly Toilet	1.25
31	Education	13	Proportion of schools with Access to Disabled Friendly Ramp	1.00
32	Education	14	ICT enablement of Government Secondary and Higher Secondary schools (%)	1.50
33	Education	15	%age of Schools having Smart class under Gyankunj Project to total schools	1.50
<b>Total weightage of Education</b>				<b>30</b>

### 2.3 Employment & Skill Development

Sl. No.	Theme	#	Indicator Name	Weight
34	Employment & Skill Development	1	% Achievement under Mukhyamantri Apprenticeship Yojana	3.25
35	Employment & Skill Development	2	% age of Women youth certified trained under short term and long term training to total youth certified trained	3.25
36	Employment & Skill Development	3	% age of SC youth certified trained under short term and long term training to total youth certified trained	3.25
37	Employment & Skill Development	4	% age of ST youth certified trained under short term and long term training to total youth certified trained	3.25
38	Employment & Skill Development	5	% age of OBC youth certified trained under short term and long term training to total youth certified trained	3.25
39	Employment & Skill Development	6	Timely Payment Under MNREGA (in %)	3.25
40	Employment & Skill Development	7	% Cash credit to SHGs achieved under NRLM	3.5



Sl. No.	Theme	#	Indicator Name	Weight
41	Employment & Skill Development	8	% Persondays generated against yearly target under MGNREGA	3.5
42	Employment & Skill Development	9	% Households benefitted employment under MGNREGA	3.5
<b>Total weightage of Employment &amp; Skill Development</b>				<b>30</b>

#### 2.4 Rural Development & Infrastructure

Sl. No.	Theme	#	Indicator Name	Weight
43	Rural Development & Infrastructure	1	% Houses completed under PMAY(Rural)	4.00
44	Rural Development & Infrastructure	2	%Households with Tap water connectivity in Rural Area	4.00
45	Rural Development & Infrastructure	3	% of roads completed under MMGSY	2.00
<b>Total weightage of Rural Development &amp; Infrastructure</b>				<b>10</b>



## ANNEXURE 4: PROPOSED STAFF INCREASE IN GUJARAT STATISTICAL SERVICE CADRE AT DISTRICT PLANNING OFFICES ACROSS THE STATE

જિલ્લા આયોજન કચેરી ખાતે ગુજરાત આંકડાકીય સેવા સંવર્ગમાં હાલની મંજૂર મહેકમની પરિસ્થિત સામે સૂચિત મહેકમ વધારાની વિગત											
અ. નં.	જિલ્લા આયોજન કચેરીનું નામ	વિકેન્દ્રિત જિલ્લા આયોજન અંતર્ગત મળવાપાત્ર ગ્રાંટ (રૂ. કરોડમાં)		માન.સંસદ સભ્યશ્રીઓ	માન.ધારા સભ્યશ્રીઓ	તાલુકાઓની સંખ્યાઓ	વિકાસશીલ તાલુકા	એસ્પીરશન તાલુકા	સંશોધન અધિકારી	સંશોધન મહદનીશ	આંકડા મહદનીશ
		૨૦૨૫-૨૬	૨૦૨૪-૨૫								
૧	પોરબંદર	૧૬.૪૫	૧૪.૭૦	૧	૨	૩	૦	૦			૧
૨	બોટાદ	૨૨.૫૫	૨૦.૫૫	૦	૨	૪	૧	૦			૧
૩	દેવભૂમિ દ્રારકા	૨૩.૮૦	૨૧.૮૦	૦	૨	૪	૧	૦			૧
૪	ડાંગ	૨૪.૭૦	૨૩.૭૦	૦	૧	૩	૩	૧		૧	૦
૫	મોરબી	૨૫.૯૦	૨૨.૯૦	૦	૩	૫	૦	૦			૨
૬	ગાંધીનગર	૨૮.૦૫	૨૩.૦૫	૧	૫	૪	૦	૦			૦
૭	ગીર સોમનાથ	૩૦.૨૫	૨૬.૨૫	૦	૪	૬	૦	૦			૨
૮	નવસારી	૩૦.૭૫	૨૭.૦૦	૧	૪	૬	૦	૦			૨
૯	નર્મદા	૩૦.૯૦	૨૮.૯૦	૦	૨	૫	૨	૧			૨
૧૦	અરવલ્લી	૩૧.૦૦	૨૮.૦૦	૦	૩	૬	૦	૦			૨
૧૧	જામનગર	૩૩.૭૫	૨૮.૭૫	૧	૫	૬	૦	૦			૨
૧૨	વલસાડ	૩૭.૭૫	૩૩.૦૦	૧	૫	૬	૧	૦			૧



અ. નં.	જિલ્લા આયોજન કચેરીનું નામ	વિકેન્દ્રિત જીલ્લા આયોજન અંતર્ગત મળવાપાત્ર ગ્રાંટ (રૂ. કરોડમાં)		માન.સંસદ સભ્યશ્રીઓ	માન. ધારા સભ્યશ્રીઓ	તાલુકાઓની સંખ્યાઓ	વિકાસશીલ તાલુકા	એસ્પીરેશન તાલુકા	સંશોધન અધિકારી	સંશોધન મહદનીશ	આંકડા મહદનીશ
		૨૦૨૫-૨૬	૨૦૨૪-૨૫								
૧૩	મહિસાગર	૩૯.૦૦	૩૬.૦૦	૦	૩	૬	૩	૦		૧	૨
૧૪	સાબરકાંઠા	૩૯.૨૦	૩૫.૨૦	૧	૪	૮	૦	૦			૨
૧૫	તાપી	૪૦.૩૫	૪૩.૧૦	૦	૨	૭	૪	૨	૧	૧	૪
૧૬	જૂનાગઢ	૪૨.૫૫	૩૭.૫૫	૧	૫	૧૦	૦	૦			૫
૧૭	છોટા ઉદેપુર	૪૩.૨૫	૪૦.૨૫	૧	૩	૬	૪	૨		૧	૨
૧૮	આણંદ	૪૩.૭૦	૩૭.૪૫	૧	૭	૮	૦	૦			૩
૧૯	ભરૂચ	૪૬.૫૫	૪૧.૫૫	૧	૫	૯	૧	૦			૩
૨૦	ખેડા	૪૭.૧૫	૪૬.૧૫	૧	૬	૧૦	૦	૦			૫
૨૧	અમરેલી	૪૮.૨૫	૪૩.૦૦	૧	૫	૧૧	૦	૦			૩
૨૨	પાટણ	૪૮.૮૦	૪૪.૮૦	૧	૪	૯	૩	૧		૧	૪
૨૩	મહેસાણા	૫૦.૪૦	૪૩.૬૫	૧	૭	૧૦	૦	૦			૪
૨૪	વડોદરા	૫૨.૯૫	૪૨.૯૫	૧	૧૦	૮	૦	૦	૧		૩
૨૫	સુરેન્દ્રનગર	૫૩.૪૦	૪૮.૬૫	૧	૫	૧૦	૩	૧		૧	૩



અ. નં.	જિલ્લા આયોજન કચેરીનું નામ	વિકેન્દ્રિત જીલ્લા આયોજન અંતર્ગત મળવાપાત્ર ગ્રાંટ (રૂ. કરોડમાં)		માન.સંસદ સભ્યશ્રીઓ	માન.ધારા સભ્યશ્રીઓ	તાલુકાઓની સંખ્યાઓ	વિકાસશીલ તાલુકા	એસ્પીરેશન તાલુકા	સંશોધન અધિકારી	સંશોધન મહદનીશ	આંકડા મહદનીશ
		૨૦૨૫-૨૬	૨૦૨૪-૨૫								
૨૬	ભાવનગર	૫૩.૬૫	૪૬.૬૫	૧	૭	૧૦	૧	૦			૪
૨૭	રાજકોટ	૫૪.૫૦	૪૬.૫૦	૧	૮	૧૧	૦	૦	૧		૪
૨૮	પંચમહાલ	૫૫.૧૦	૪૫.૧૦	૧	૫	૭	૪	૧		૧	૩
૨૯	કચ્છ	૫૬.૬૫	૫૦.૯૦	૧	૬	૧૦	૨	૨	૧		૨
૩૦	ઢાણેઢ	૬૮.૮૦	૬૨.૮૦	૧	૬	૯	૮	૧		૨	૪
૩૧	સુરત	૭૩.૫૫	૫૭.૫૫	૨	૧૬	૧૦	૧	૦	૧		૩
૩૨	અમઢાવાઢ	૮૧.૮૦	૬૦.૮૦	૨	૨૧	૧૦	૦	૦	૧		૩
૩૩	બનાસકાંઠા	૯૮.૦૫	૮૯.૦૫	૧	૯	૧૪	૯	૧	૧	૨	૫
	કુલ	૧૪૭૩.૫૦	૧૨૯૮.૨૫	૨૬	૧૮૨	૨૫૧	૫૧	૧૩	૭	૯	૬૪

ANNEXURE 5: PROPOSED MONITORING CELL AND COMPOSITION OF POSTS/CADRE AT DISTRICT PLANNING OFFICE TO ACT AS INTERMEDIARY BETWEEN DISTRICT PLANNING OFFICE AND GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT

Sl. No.	Designation	No. of posts
1	Joint Director, Class I	1
2	Deputy Director, Class I	2
3	Research Officer, Class II	3
4	Research Assistant, Class III	3
5	Statistical Assistant, Class III	3
<b>Total</b>		<b>2.00</b>



## ACKNOWLEDGEMENTS:

The Gujarat Administrative Reforms Commission comprises of the following officials –

Name & designation	Role in Commission
Dr. Hasmukh Adhia, IAS (Retd.) Principal Advisor to Hon. Chief Minister, Gujarat	Chairman
Shri. Pankaj Joshi, IAS Hon. Chief Secretary, Gujarat State	Member
Smt. Sunaina Tomar, IAS Additional Chief Secretary, General Administration Department (Personnel), Government of Gujarat	Member
Dr. T. Natarajan, IAS Principal Secretary, Department of Finance, Government of Gujarat	Member
Shri. Hareet Shukla, IAS Principal Secretary, ARTD/NRI, Government of Gujarat	Member Secretary
Smt. P. Bharathi, IAS Secretary, Department of Science & Technology	Member

The following individuals have supported research and ideation for the commission:

Name	Designation
Hitesh Patel	Under Secretary, Government of Gujarat
Saumya Lathia	Chief Minister's Fellow, Gujarat
Tushar Meshram	Chief Minister's Fellow, Gujarat
Kunal Apastamb	Chief Minister's Fellow, Gujarat
Nikita Tank	Chief Minister's Fellow, Gujarat



## SPECIAL NOTE OF THANKS

The Gujarat Administrative Reforms Commission would like to thank the following officials of General Administration Department (Planning), Government of Gujarat for their invaluable contribution towards the development of this report -

1. Ms. Ardra Agarwal IAS, Secretary, GAD (Planning)
2. Ms. Maya Dabhi, Deputy Secretary, GAD (Planning)
3. Shri. Giriraj Solanki, Deputy Secretary (I/C), GAD (Planning)
4. Dr. R.R. Pandya, Director, Economics and Statistics, Gandhinagar
5. Shri. B.A. Gohil, Joint Director, Economics and Statistics, Gandhinagar
6. Shri. B.K. Joshi, Joint Director, Economics and Statistics, Gandhinagar
7. Shri. C.A. Bhatt, Joint Director, Economics and Statistics, Gandhinagar
8. Shri. N.G. Patel, Regional Joint Director, Economics and Statistics, Gandhinagar
9. Kum. S.B. Dabhi, Deputy Director, Commissionerate of Health, Gandhinagar
10. Shri. N.G. Patel, District Statistical Officer, District Panchayat, Ahmedabad
11. Shri. M.B. Gamit, Deputy Director, Directorate of Evaluation, Gandhinagar
12. Kum. S.B. Dabhi, Deputy Director, Commissionerate of Health, Gandhinagar
13. Shri. J.B. Virpura, Research Officer, Gandhinagar

The above officials played a key role in the development of this report with their valuable data contributions and insightful perspectives which played a pivotal role in developing the first GARC report on multi-level Planning.

The dedicated involvement, analytical expertise, and commitment to transparency from GAD (Planning) have greatly enriched the quality and relevance of this report. The collaborative spirit and responsiveness shown throughout this process is a demonstration of commitment to effective governance and inter-departmental coordination.

